

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara Vergu-Iordache

Sesiune științifică omagială

SPIRU HARET – CONTEMPORANUL NOSTRU

Prof. univ. dr. Aurelian Gh. BONDREA, Președintele Fundației România de Măine și al Universității Spiru Haret

Onorat prezidiu, Distinși invitați, Stimați colegi, membri ai Senatului universitar,

Astăzi, 15 februarie 2011, este o zi cu o semnificație și o încălțătură emoțională aparte. Celebrăm împlinirea a 160 de ani de la nașterea ilustrului nostru înaintaș, Spiru Haret, spiritul tutelar al Universității noastre și marcăm, festiv, aniversarea a două decenii de la înființarea Fundației România de Măine și a Universității Spiru Haret, precum și a 10 ani de când a început să emită postul propriu de televiziune România de Măine.

Îngăduiți-mi, dintru început, să exprim cele mai vii și alese mulțumiri distinșilor noștri invitați, care ne onorează participând, împreună cu noi, la această reuniune de suflet.

Totodată, permiteți-mi să adresez cele mai calde și sincere mulțumiri și felicitări membrilor fondatori, cadrelor didactice, cercetătorilor,

Spiru Haret – ctitorul învățământului românesc modern, spiritul tutelar al Universității noastre

studenților, absolvenților, redactorilor și realizatorilor de televiziune și radio, întregului personal din instituțiile noastre, pentru efortul, devotamentul și solidaritatea manifestate de-a lungul celor două decenii, care au făcut posibil ca, în pofida dificultăților întâmpinate în unele momente, să ne declarăm satisfăcuți de realizările obținute. Iar satisfacțiile noastre sunt cu atât mai mari, cu cât tot ceea ce am înfăptuit, am realizat PRIN NOI ÎNSȘINE, deviză care, la vremea sa, i-a fost crez și călăuză și lui Spiru Haret.

Onorată asistență, Genericul sub care se desfășoară această manifestare științifică este „**Spiru Haret – contemporanul nostru**”. Pe parcursul acestei reuniuni, vom încerca să reducem în atenție, chiar dacă sumar, imaginea unei personalități excepționale prin opera sa, prin puterea sa de dăruire, prin inteligența sa polivalentă și calitățile sale organizatorice, prin atracția pe care a exercitat-o asupra maselor ca intelectual înțeles și iubit de acestea, prin influența puternică pe care a exercitat-o asupra posterității. În același timp, vom sublinia cât de contemporan ne este, cât de actuale sunt gândirea, faptele și îndemnul sale și vom evidenția modul în care instituțiile noastre, preluându-i valoroasa moștenire, au redescoperit-o și au făcut efortul de a o duce mai departe, îmbogățind-o. Comunicarea pe care o susțin în fața dumneavoastră și-a propus să reliefeze contribuția novatoare și decisivă a marelui Haret la ctitorirea învățământului modern în România.

(Continuare în pag.8)

Caracterul novator al concepției sociologice haretiene

Prof. univ. dr. Carmen FURTUNĂ

Onorat prezidiu, Distinși colegi,

Dintru început, cred că se impune să fac două precizări.

Prima se referă la faptul că toți cei care au cercetat, mai profund sau mai superficial, „*Jenomenul Haret*” și-au pus întrebarea cu privire la cauzele care au determinat polarizarea operei științifice haretiene între celebra sa teză de doctorat, intitulată „*Asupra invariabilității marilor axe ale orbitei planetare*”, susținută la Paris, în luna ianuarie 1878 și „*Mecanica socială*”, publicată în anul 1910, lucrare care surprinde din nou, prin originalitatea și valoarea, comunitatea științifică internă și internațională.

A doua are în vedere faptul că opera socială, desăfurată de Haret încă din primii ani după întoarcerea sa în țară, a dobândit curând o amploare crescândă, astfel încât, atât în studiile biografice, cât și în analizele și sintezele făcute pentru a se prezenta personalitatea, opera sa științifică este umbrită de cea social-culturală și politică.

Explicația acestei situații o oferă însuși Spiru Haret care, în „*Mecanica socială*”, consemnează: „*nu am avut timp liber, nici libertatea de spirit necesară, în mijlocul preocupărilor pe care mi le impuneau funcțiile grele ce le îndeplineam*”.

Dar, în pofida faptului că opera științifică haretiană nu are o mare întindere, ea este excepțională, bucurându-se de un răsunet deosebit în lumea științifică de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea.

În cele ce urmează, voi supune atenției dumneavoastră, pe scurt, câteva din ideile cuprinse în lucrarea „*Mecanica socială*”.

Spiru Haret începe scrierea lucrării „*Mecanica socială*” la 29 mai 1910, într-o vreme zbuciumată, și o încheie la 14 noiembrie în același an, fiind publicată la editura franceză Gauthier-Villars, la sfârșitul lunii decembrie 1910. Este necesar a fi subliniat faptul că acțiunea socială a lui Haret, ca om de stat, observarea atentă a vieții social-politice

1 Martie

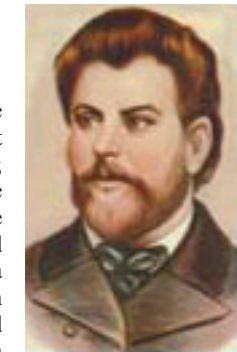
să ne aducă speranță, optimism, credință în mai bine și spor la toate!

Limba română este patria mea

(...)Și, Doamne, frumos era pe atunci, căci și părinții, și frații și surorile îmi erau sănătoși, și casa ne era îndestulată, și copiii și copilele megieșilor erau de-a pururea în petrecere cu noi, și toate îmi mergeau după plac, fără leac de supărare, de parcă era toată lumea a mea! Și eu eram vesel ca vremea cea bună și sturlubatic și copilaros ca vântul în tulburarea sa. Și mama, care era vestită pentru năzdrăvniile sale, îmi zicea cu zâmbet uneori, când începea a se ivi soarele dintre nori după o ploaie îndelungată: Leși, copile cu părul bălan, afară și râde la soare, doar s-a îndrepta vremea și vremea se îndrepta după răsul meu... Știa, vezi bine, soarele cu cine are de-a face, căci eram feciorul mamei, care și ea cu adevărat că știa a face multe și mari minunății: alunga nourii cei negri de pe deasupra satului nostru și abătea grindina în alte părți, înfigând poporul în pământ, afară,

dinaintea ușii; închea apa numai cu două picioare de vacă, de se încrucea lumea de mirare; bătea pământul, sau peretele, sau vrul lemn, de care mă păleam la cap, la mână sau la picior, zicând: Na, na!, și îndată-mi trecea durerea... când vuia în sobă tăciunele aprins, care se zice că făcea a vânt și vreme rea, sau când țiuia tăciunele, despre care se zice că te vorbește cineva de rău, mama îl mustra acolo, în vatra focului, și-l buchisa cu cleștele, să se mai potolească dușmanul; și mai mult decât atâtea: oleacă ce nu-i venea mamei la socoteală căutătura mea, îndată pregătea, cu degetul îmbălat, puțină tină din colbul adunat pe opasul încălțării ori, mai în grabă, lua funingine de la gura sobei, zicând: Cum nu se deoache călcăiul sau gura sobei, așa să nu mi se deoache copilașul și-mi făcea apoi câte-un benchi boghet în frunte, ca să nu-și prăpădească odorul!... și altele multe încă făcea... Așa era mama în vremea copilăriei

mele, plină de minunății, pe cât mi-aduc aminte; și-mi aduc bine aminte, căci brațele ei m-au legănat când îi sugeam țâța cea dulce și mă alintam la sânul-i, gângurind și uitându-mă în ochi-i cu drag! Și sânge din sângele ei și carne din carnea ei am împrumutat, și a vorbi de la dansa am învățat. Iar înțelepciunea de la Dumnezeu, când vine vremea de a pricepe omul ce-i bine și ce-i rău.(...)

Ion Creangă
1 martie 1837 –
31 decembrie 1889

(Amintiri din copilărie)

Creangă

REPOZIȚIONAREA SOCIALĂ A UNIVERSITĂȚII - ASTĂZI

Prof. univ. dr. Ștefan COSTEA

În prezent, la începutul secolului XXI, se produc schimbări fundamentale în condițiile societate, care afectează statutul universităților și care determină necesitatea reconsiderării misiunii, obiectivelor, funcțiilor și mecanismelor de funcționare a acestora.

Analizele și investigațiile întreprinse până acum au pus în evidență un ansamblu de complexe și esențiale probleme și de teme, nu numai de reflecție, ci și de acțiune. Seria acestora este lungă, dar cuprinde câteva de relevanță deosebită.

Între acestea, pe primul plan se situează, nexus-ul cercetare-învățământ, care a generat tema restructurării autonomiei universitare, în lumina idealurilor humboldiene și a modelului universității ca organizație și instituție socială producătoare de structurare și diseminare a cunoașterii, generațiilor succesive de tineri. Acest start al universității a fost adoptat, (alături de altele, cel napoleonian și englez), în Europa și, ulterior, și în afara Europei, în condițiile în care idealurile humboldiene s-au născut într-o constelație istorică și socio-culturală specifică secolului al XIX-lea, în care relațiile dintre dezvoltarea economico-socială și producerea cunoașterii erau abia în procese incipiente de dezvoltare și organizare. Dar, știința de-abia începea să devină o profesie și urma să fie introdusă în universități ca activitate fundamentală, „cheie”.

Astăzi, pe baza schimbărilor fundamentale în condițiile societale ale universităților este imperios necesară reconsiderarea ansamblului componentelor structurale și funcționale ale universității, pentru ca acestea să fie în măsură să răspundă exigențelor și așteptărilor multipelelor categorii de beneficiari ai serviciilor pe care le oferă acestora.

Abordarea și soluționarea corectă a acestui obiectiv impune imperios luarea în considerare a următoarelor realități:

În cadrul GALEI de decernare a PREMIILOR FORUMULUI MUZICAL ROMÂN pe anul 2010, colaboratorul nostru, profesorul VALERIU RĂPEANU, a primit Premiul **MUSICA VIVA** pentru ciclul de emisiuni „Istoria cu învățătură”, realizată la TVRM Educațional.

În pagina 5, vă prezentăm lista completă a laureaților.

(Continuare în pag.3)

ADUNAREA SOLEMNĂ DE LA ATENEUL ROMÂN

Continuăm să publicăm alocuțiunile rostite cu ocazia celebrării a 160 de ani de la nașterea lui Spiru Haret, aniversării a două decenii de la înființarea Fundației România de Măine și a Universității Spiru Haret și a 10 ani de existență a Televiziunii România de Măine

Alocuțiunea

profesorului Victor AMBROCI, director al Liceului teoretic Spiru Haret, din Chișinău

Stimate domnule președinte, stimate domnule rector, domnule primar general onorată asistență, distinși colegi, prieteni

Pentru toți oamenii de cultură, astăzi este un adevărat prilej de sărbătoare. Aniversarea a 160 de ani de la nașterea celui mai însemnat promotor al politicii educaționale

românești și aniversarea a 20-a de la înființarea Fundației România de Măine sunt circumstanțe oportune pentru ca românii de pretutindeni să se unească, încă o dată, într-un spirit și cuget, într-o afirmare și promovare a valorilor naționale. În acest context, vă transmit, din partea Liceului teoretic Spiru Haret, unicul liceu cu acest nume din Republica Moldova, a colectivului de profesori, elevi și părinți, felicitări cordiale, călduroase, frățești.

Instituția de învățământ pe care o reprezint și care poartă cu mândrie numele ilustrului savant și pedagog, reformatorului consecvent în domeniul instruirii publice, Spiru Haret, trăiește, de asemenea, clipe de jubilație. Pe lângă faptul că marcăm aniversarea patronului nostru spiritual, recent, am împlinit 20 de ani de când Școala numărul 56, care sub regim sovietic era una de instruire în limba rusă, a obținut

statut de instituție națională și 10 ani de când ni s-a conferit numele prodigiosului ministru al instruirii publice.

De atunci, ne-am asumat o responsabilitate cu atât mai mare cu cât numele lui Spiru Haret a devenit angajament al promovării educației de valoare. Mai mult decât aici, în România, în Basarabia, haretismul semnifică axare pe valorile naționale, în pofida impactului pe care îl mai au, spre regret, cele cinci decenii de sovietizare și, mai nou, în pofida tendințelor de asimilare a pseudovalorilor Occidentului. Membrii corpului didactic al liceului nostru, elevii noștri, de altfel ca și mulți alți români între Prut și Nistru conștientizează în profunzime faptul că, prin Spiru Haret cultura națională oferă puncte de străbătare a hotarului cu țara deoarece un „Spiru Haret” din Chișinău se activează în cheia promovării valorilor acestei culturi. Limba română, istoria românilor, tradițiile seculare ale poporului român sunt domenii de permanentă investigare în instituția noastră, după cum au și fost, cu toate opreliștile și invecțiile din partea regimului care a ținut, timp de aproape un deceniu, partea noastră de țară, în aceleași cătușे antivalorice, antinaționale, antifrățești ca și anii de tristă pomină. Evenimente mari la Liceul Spiru

Haret sunt considerate zilele de 15 ianuarie, 15 februarie, 27 martie - Ziua tricolorului, 31 august - Ziua limbii române, 1 decembrie - Ziua națională a românilor de pretutindeni. Pentru elevii și profesorii de la noi a devenit deziderat prioritar cunoașterea aprofundată a patriei strămoșești, prezvițarea locurilor cu o însemnată istorică, culturală a peisajelor pitorești, motiv pentru care noi organizăm excursii în diferite zone românești, traducând astfel în viață și unul dintre îndemnul lui Spiru Haret. De asemenea, muncim considerabil pentru cunoașterea și promovarea tradițiilor și specificului fiecărei zone din realul lingvistic românesc, pentru a ne regăsi în variile manifestări regionale, pentru a valorifica diversitatea unității noastre. Ca să nu rămânem doar în zona emoțiilor, ținem să menționăm că liceul nostru pune în valoare orice relație de colaborare cu stabilimentele culturale din România. Prilejuri de parteneriat cu instituțiile din țară sunt pentru noi ocazii de unire spirituală cu el. Sperăm că acest for, la a cărei invitații onorante am răspuns cu multă căldură, va reprezenta o ocazie în plus de a constitui posibilități de realizare a unor strategii de conlucrare. Ne bucură

să stabilim perspective de colaborare în domeniul educației, perspective ce s-ar materializa în elaborări de programe, participări în proiecte comune, preluarea experienței de la instituțiile bucureștene și de la alte centre culturale ale țării, participarea elevilor noștri la olimpiadele naționale organizate de instituții acreditate din România. Ținem să vă asigurăm de disponibilitatea de a răspunde oricând oricărei inițiative de natură didactică din partea pedagogilor din România. Pentru că interesul nostru, al celor de la Chișinău, este tendința permanentă de modernizare a învățământului în spiritul creșterii nivelului de viață al societății pe care vrem s-o lăsăm prosperă generației în creștere.

Și pentru împlinirea acestui

deziderat, ideile lui Spiru Haret sunt

mai mult decât oportune iar

modalitatea lor de traducere în

politică educațională contemporană

aici, în România, este un exemplu

pe care vrem să-l urmărim cu toată

încrederea.

În speranța că vizita și prezența

mea la acest for important va fi un

îndemn motivant de a promova

postulatele haretiene și pentru cei

de acasă, vă mulțumesc pentru

deschidere și susținerea intenției de

colaborare!

Domnule președinte al Universității,

doamnelor și domnilor profesori,

Când am spus domnilor

profesori, vă rog să-mi permiteți ca,

în mod special, să mă adresez cu

respect, cu foarte mult respect,

profesorilor din Universitatea de

Medicină și Farmacie, care astăzi

sunt prezenți aici, și să le

mulțumesc respectuos.

Distins auditoriu,

Sunt onorat să particip, alături de

domniile voastre, la adunarea solemnă

consacrată celebrării a 20 de ani de la

înființarea Universității Spiru Haret și

a Fundației România de Măine.

Alocuțiunea

prof. univ. dr. Sorin OPRESCU, primar general al Capitalei

Istoria acestei universități, indisolubil legată de cel care, în urmă cu 20 de ani, puna bazele uneia dintre primele instituții social-umanistice de cultură, știință și învățământ privat din România, trebuie, însă, privită și din perspectiva celui al cărui nume îl poartă, reformatorul în v a t u l u i românesc.

Personal, consider că nu poate fi decât onorant că numele profesorului Spiru Haret, căci despre el este vorba, este asociat cu una dintre primele universități private din România. Și

pentru că ne aflăm la moment aniversar, nu pot să nu remarc că tot astăzi, 15 februarie, se împlinesc 160 de la nașterea lui Spiru Haret.

Alăturându-se eforturilor predecesorilor săi, profesorul Spiru Haret a înțeles că diminuarea capacităților educaționale ale unui popor echivalează cu a întârzia în mod voit afirmarea lui, cu a prelungi dependența față de alții și, în final, cu a-l condamna la o viață în întineric.

Așa cum însuși Spiru Haret spunea în urmă cu mai bine de un secol: „cel dintâi act al oricărei acțiuni naționale este tărâmul școlar”, din păcate, îmi pare că astăzi, mai mult decât oricând, acest

deziderat se află mai departe de noi decât ne-am fi putut-o imagina vreodată.

Onorată audiență, unele voci grăbindu-se, așa zice eu, ar spune că datoritii Universității Spiru Haret au fost norocoși văzându-și îndrăznețul vis devenind realitate. Eu cred că adevărații norocoși suntem noi toți, deopotrivă, contributori și beneficiari. Pentru că, asemenea oricăror descoperiri fundamentale aparent fără aplicație sau avantaje imediate în afara cercului de inițiat, nașterea acestei Universități a însemnat, în fapt, un câștig pentru societatea românească, un câștig în vizibilitatea și în promovarea cercetării de performanță, un câștig pentru îmbunătățirea vieții semenilor noștri.

Poate și de aceea am convingerea că viitorul Universității Spiru Haret va fi și de aici înainte unul armonios, la adăpost de greutățile vremurilor, atât de trecătoare față de valoarea năzuințelor și reușitelor ce vor urma.

Am să închei prin a vă ura un sincer „La mulți ani!” și mult succes în continuarea demersului început în urmă cu 20 de ani.

Vă mulțumesc!

Mai vreau să spun doar, pentru că mulți dintre profesorii prezenți aici sau care nu sunt prezenți aici s-au arătat impacienți: îi asigur că am să pun statuia lui Spiru Haret acolo unde a fost ea.

Vă mulțumesc!

STUDENȚII ÎNTREABĂ. PROFESORII RĂSPUND

Astăzi, răspunde, de la Facultatea de Finanțe și Bănci

- conf.univ.dr. Mariana-Cristina CIOPONEA

Student: *Ce se înțelege printr-o administrație locală democratică și eficientă?*

Profesor: O administrație locală democratică și eficientă reprezintă una dintre cerințele definitorii pentru o economie europeană. Prin rolul pe care îl îndeplinește, administrația publică este cea care poate să imprime societății un anumit ritm de dezvoltare.

Student: *Descentralizarea pe ce se bazează?*

Profesor: Cadrul legal și instituțional este un element important pe care îl implică descentralizarea, fiind o măsură a reformei administrației publice care impune întărirea puterii și rolului administrației publice locale în gestionarea serviciilor publice locale. Deși descentralizarea și autonomia locală au fost subiecte care i-au preocupat încă de la începutul anilor

'90 pe specialiștii și cercetătorii din țara noastră, se consideră că descentralizarea financiară a demarat o dată cu aplicarea Legii finanțelor publice locale nr. 189/1998 și continuată de noi prevederi legislative incluse în cadrul O.U.G. nr. 45/2003 (aprobată prin Legea nr. 108/2004), privind finanțele publice locale și ulterior prin Legea nr. 273/2006 privind Finanțele publice locale.

Student: *Este finalizată legislația privind descentralizarea financiară?*

Profesor: Problema descentralizării financiare rămâne una importantă pentru actualul context al politicilor publice din România, iar stabilirea unor măsuri în domeniul descentralizării financiare implică formularea unor politici coerente și adevecate pentru toate palierele decizionale privitoare la situația administrației publice locale. După anul 2000, s-au înregistrat progrese în descentralizarea serviciilor publice. A existat o deschidere și din

partea autorităților centrale de a găsi împreună cu administrația publică locală, soluții pentru continuarea descentralizării și eliminarea neajunsurilor constatate pe parcursul procesului. O parte dintre reglementările emise până în anul 2000 au fost modificate și completate în vederea îmbunătățirii cadrului de reglementare și creșterea competențelor și responsabilităților autorităților publice în deservirea comunității.

Student: *Transferul de responsabilități către administrația locală este însoțit și de transferul resurselor financiare necesare?*

Profesor: Transferul de responsabilități către administrația publică locală nu a fost însoțit întotdeauna și de transferul resurselor financiare necesare finanțării acestora. Administrația publică locală a fost într-o continuă transformare, diferită de la o unitate administrativ - teritorială la alta, înregistrând în timp progrese în ceea ce privește îmbunătățirea managementului public. În condițiile actuale, în care se pune un accent deosebit pe descentralizare și autonomie locală, aleși fiecarei comunități trebuie să identifice cele mai bune practici de gestionare a resurselor locale. Creșterea competențelor și responsabilităților organelor deliberative și executive ale

administrației publice locale impune acestora trecerea de la viziunile pe termen scurt la viziunile pe termen mediu și lung în ceea ce privește furnizarea serviciilor publice locale Prin intermediul bugetului se realizează anual mobilizarea de fonduri bănești la dispoziția unităților administrativ teritoriale și repartizarea acestora pentru satisfacerea nevoilor colective ale cetățenilor. Rolul bugetului local a crescut pe măsură ce au fost atribuite noi responsabilități autorităților locale, acestea fiind nevoite să acționeze pentru creșterea veniturilor, identificarea și utilizarea unor noi surse de finanțare pentru a face față cerințelor în creștere.

Student: *Puteți să ne dați un exemplu?*

Profesor: Da. De exemplu, pornind de la analiza situației existente în domeniile legislativ, administrativ și financiar și ținând seama de evoluția veniturilor și cheltuielilor bugetului local al Primăriei municipiului Tulcea, în perioada 2006-2008, se pot extrage simptomele negative și pozitive ca elemente de identificare a punctelor forte și a punctelor slabe ale activității acestei instituții publice.

Domeniul legislativ	
Simptome pozitive	Simptome negative
• existența Legii privind finanțele publice locale • stabilirea prin lege a metodologiei de elaborare, execuție și control al bugetului local	• restricții financiare prin legea administrației publice locale • lipsa legii patrimoniului public și privat al unităților administrativ teritoriale și insuficiența claritate și coerență a legilor existente • neresponsabilizarea administrației locale față de patrimoniul pe care îl are în grijă
Domeniul administrativ	
Simptome pozitive	Simptome negative
• structura organizatorică de tip ierarhic funcțional • stabilirea sarcinilor prin ROF-ul compartimentelor din instituție	• manifestări complexe ale birocrăției • comasări neadecvate de activitate în cadrul compartimentelor
Domeniul financiar	
Simptome pozitive	Simptome negative
• încadrarea cheltuielilor anuale în totalul veniturilor realizate • realizarea veniturilor și efectuarea cheltuielilor în condițiile stabilite de lege	• restricții financiare ale administrației publice locale • incertitudinea realizării veniturilor

Student: *La ce folosește identificarea simptomelor pozitive și negative la nivelul administrației locale?*

Profesor: Pe baza prezentării simptomelor pozitive și negative constatate la nivelul administrației locale menționate, analiza SWOT a identificat și motivat punctele tari și punctele slabe.

Student: *Care sunt punctele slabe în exemplul dat?*

Profesor: Pe baza simptomelor negative stabilite s-au identificat deficiențele domeniului investigat, numite și puncte slabe sau disfuncționalități. **Imposibilitatea garantării veniturilor.** Primăria municipiului Tulcea depinde în mod direct de contribuabilii (persoane fizice și persoane juridice) de pe raza localității, în ceea ce privește realizarea veniturilor proprii dintr-un an bugetar. Din aceasta cauză instituția nu poate garanta colectarea în totalitate a sumelor pe care și le

propune în proiectul de buget. În urma analizei privind realizările veniturilor și cheltuielilor, s-a stabilit pentru fiecare an din perioada analizată excedentul sau deficitul rezultat la sfârșitul unui an bugetar. Diferențele dintre aceste sume pot fi motivate atât de creșterea de la un an la altul a valorilor și taxelor locale, cât și de întârzierea la plata impozitelor de către contribuabili. Un alt motiv care determină ca Primăria să nu-și poată garanta veniturile este legat de situația persoanelor juridice de pe raza municipiului.

Student: *Pe ce bază se întocmește bugetul primăriei?*

Profesor: Când se întocmește proiectul de buget sunt luați în calcul mai mulți factori pe baza cărora se stabilesc sume aproximative ce vor reprezenta veniturile proprii ale instituției. Unul din acești factori este și numărul persoanelor juridice, numărul imobilelor pe care aceștia le dețin și alte bunuri imposabile, conform declarațiilor de impunere. Numărul persoanelor juridice poate crește sau scăde, iar averile lor se pot modifica, de asemenea, ceea ce duce la diferențe între veniturile propuse și veniturile realizate. Pe lângă veniturile proprii, autoritățile administrației publice locale beneficiază și de alte sume înscrise la alte grupe de venituri: transferuri din bugetul central, venituri din capital, venituri cu destinație specială. Ca și veniturile proprii, nici acestea nu pot fi garantate. Sumele defalcate din bugetul de stat nu sunt niciodată egale cu sumele înscrise în proiectul de buget. Faptul că Primăria municipiului Tulcea nu poate garanta realizarea veniturilor propuse într-un an bugetar face ca proiectele pentru anul respectiv atrag după sine nerealizarea sau nerezolvarea tuturor problemelor care există în municipiu. În cazul în care veniturile au cuantumul nu tocmai ridicat, atunci se trece doar la realizarea problemelor minore din municipiu sau numărul proiectelor va fi scăzut într-un an bugetar.

Student: *Alt punct slab?*

Profesor: *Manifestarea insuficiență a autonomiei financiare.*

Având organe alese și buget propriu, colectivitățile locale din România au o anumită autonomie, chiar dacă marja lor de acțiune financiară este limitată. Considerate ca nefiind prioritare în comparație cu transformările macroeconomice, reformele privind organizarea administrativă și gestiunea locală nu sunt pe deplin realizate. Totuși, se pot desprinde unele tendințe, care evidențiază, între altele, necesități de investiții disproporționate în raport cu mijloacele financiare. De exemplu, Primăria municipiului Tulcea își întocmește în condiții de autonomie bugetul local ceea ce-i dă dreptul de a elabora și aproba bugetele de venituri și cheltuieli, precum și de a institui și percepe impozite și taxe locale, însă acest lucru nu este suficient. Primăria are libertatea de a dimensiona prevederile bugetare la capitolul de cheltuieli în strânsă corelație cu veniturile care urmează a se încasa. Cu toate acestea, există limite ale gradului de descentralizare a autorității în adoptarea deciziilor economice și politice. Aceste limite existente stau în calea efectuării descentralizării depline și duc la ineficiența activității în unele domenii.

Student: *Ce alte disfuncționalități există?*

Profesor: *Dificultăți în obținerea de venituri din capital.* În cadrul grupeii *venituri din capital*, conform contului de execuție bugetară al Primăriei municipiului Tulcea, sunt încadrate veniturile din valorificarea unor bunuri ale statului, cum sunt: venituri din valorificarea unor bunuri ale instituțiilor publice; venituri din vânzarea locuințelor construite din fondurile statului; venituri din privatizare. Primăria municipiului Tulcea întâmpină dificultăți în obținerea veniturilor din capital în primul rând din cauza faptului ca legislația țării noastre privind legea patrimoniului public și privat al unităților administrativ teritoriale este practic inexistentă, iar procedura de valorificare a bunurilor aparținând unei colectivități locale este îngreunată.

În perioada analizată, Primăria Tulcea a realizat la rubrica *venituri din capital* sume mici, ceea ce arată ca nici veniturile din vânzarea locuințelor construite din fondurile statului nu au avut cote ridicate. Pentru municipiu, în perioada 2005-2008, aceste venituri, precum și cele din privatizare, au fost practic inexistente.

Student: *Administrația locală nu primește fonduri și din veniturile statului?*

Profesor: Există un *raport inechitabil între veniturile statului colectate din administrația locală și „cota parte” din aceste venituri alocate administrației locale*. Primăria municipiului Tulcea, ca instituție publică cu personalitate juridică, nu deține o autonomie absolută din punct de vedere financiar, în fiecare an existând o sumă care-ri revine în urma alocării banilor din bugetul de stat. În conformitate cu datele din contul de execuție bugetară și din proiectele de buget se observă că prelevările de la bugetul de stat nu sunt în raport cu cerințele instituției, formulate în proiectul de buget la începutul fiecărui an bugetar, acestea fiind „ajustate” vizibil.

De exemplu, conform OUG nr. 115/2003, subvențiile pentru acoperirea diferențelor de preț la energia termică livrată populației se suportă în cotă de 45% din sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat și 55% din resursele bugetelor locale constituite potrivit legii. Condiția, stabilită prin Ordonanța de Urgență nr. 115/2003, de a asigura fondurile necesare, în vederea furnizării energiei termice din bugetul local, în proporție de 55% nu poate fi aplicată Consiliului Local al municipiului Tulcea, deoarece resursele financiare sunt insuficiente. În plus, comparând datele cu cele propuse prin bugetele anuale rezultă că de la bugetul de stat s-au asigurat resursele doar în proporție de 45,7% din cele necesare cu toate că, pentru evitarea blocării sistemului de încălzire, s-a solicitat suplimentarea subvenției de la bugetul de stat.

Student: *Care sunt dificultăți întâmpinate în procesul de descentralizare locală?*

Profesor: Dificultățile întâmpinate în procesul de descentralizare locală de care se lovește Primăria municipiului Tulcea în ceea ce privește descentralizarea sunt dificultăți pe care le întâmpină administrația locală, în general, în România. Instituțiile administrației publice locale se confruntă cu probleme din acest punct de vedere, deoarece: nu există un raport echilibrat între nivelul impozitelor locale și capacitatea plătoritorilor pe plan local; nu sunt alese cele mai eficiente canale de alimentare cu Problemele cu care se confruntă Primăria Tulcea din punct de vedere financiar sunt în general, probleme și ale altor bugete locale din țara noastră.

Oricât de avansat ar fi gradul de autonomie, administrațiile locale nu au capacități nelimitate de stabilire a bazei de impozitare sau a cuantumulii impozitelor. Cel mult, se pot fixa limite minime și maxime privind cotele de impozitare, pe care autoritățile locale trebuie să le respecte. Într-o colectivitate locală este necesar să se asigure o anumită echitate în ceea ce privește condițiile de viață și bunăstare colectivă. Aceasta intră în conflict cu cerința de repartizare echitabilă a populației și a activităților economice (nu trebuie neglijate nici conotațiile politice ale acestui aspect).

Student: *Despre punctele tari ce ne puteți spune?*

Profesor: Punctele forte ale domeniilor analizate derivă din simptomele stabilite anterior. Acestea indică procesele și componentele structurale, care oferă potențial semnificativ pentru supraviețuirea și dezvoltarea instituției.

Student: *Cum s-a respectat legislația privind finanțele publice locale?*

Profesor: Bugetul local al Primăriei municipiului Tulcea a fost întocmit în perioada de analiză 2005-2008, în conformitate cu legislația existentă:

- este respectată clasificarea bugetară stabilită prin lege cuprinzând la venituri capitele și subcapitole, iar la cheltuieli: părți, capite, subcapitole, titluri, articole și alineate, după caz;
- cheltuielile prevăzute în articole au destinație precisă și limitată în funcție de venituri;
- veniturile sunt realizate în conformitate cu normele legale respectându-se cotele stabilite de

Student: *Mai concret?*

Profesor: Punctele forte sunt: Respectarea legislației privind finanțele publice locale. Încadrarea cheltuielilor în valoarea veniturilor. Trecerea unor categorii de venituri de la bugetul de stat la bugetele locale. Trecerea la bugetele locale a unor fonduri speciale administrate în regim extrabugetar.

către stat în ceea ce privește

colectarea impozitelor și taxelor;

- contul de execuție bugetară a Primăriei Tulcea respectă structura stabilită de prezenta lege;
- exercițiul bugetar la nivelul Primăriei Tulcea se desfășoară conform metodologiei stabilite de lege într-un an calendaristic;
- excedentul sau deficitul instituției este stabilit la sfârșitul fiecărui an, ceea ce înseamnă că plățile sunt efectuate până la aceeași dată.

Respectarea întocmai a legislației

în vigoare duce la evitarea problemelor

care se pot naște în cazul celorlalte

preventive și ulterioare realizate.

Student: *Dar încadrarea cheltuielilor în valoarea veniturilor?*

Profesor: Conform contului de execuție bugetară al Primăriei municipiului Tulcea, în perioada analizată instituția și-a încadrat cheltuielile în valoarea veniturilor realizate. Cheltuielile au fost efectuate din totalul veniturilor, fără ca Primăria să recurgă la împrumuturi în această perioadă. Acțiunile care au fost întreprinse în această perioadă au fost numeroase cu toate că ele n-au rezolvat toate problemele existente în municipiu.

Student: *Ce ne spuneți despre trecerea unor categorii de venituri de la bugetul de stat la bugetele locale?*

Profesor: Această trecere de la bugetul de stat la bugetele locale a unor taxe și impozite constituie un atu pentru bugetul local al Primăriei municipiului Tulcea. Odată cu colectarea unor noi taxe și impozite de către Primărie, veniturile proprii cresc, ceea ce atrage după sine și posibilitatea instituției de a-și reorganiza cheltuielile.

Categoriile de venituri care au trecut de la bugetul de stat la bugetele locale sunt:

- taxa asupra mijloacelor de transport ale persoanelor juridice de pe raza municipiului;
- taxa de timbru de la persoanele juridice;
- taxe privind examenul de conducere auto;
- alte venituri privind circulația pe drumurile publice etc.

Student: *Dar despre trecerea la bugetele locale a unor fonduri speciale administrate în regim extrabugetar?*

Profesor: În aceste fonduri intră sumele rezultate din vânzarea locuințelor construite din fondurile statului, aceste sume făcând sursa de venit la categoria venituri din capital.

Student: *În urma analizării punctelor slabe și punctelor tari,*

Profesor: Recomandările formulate trebuie văzute și din perspectiva eliminării cauzelor ce determina punctele slabe și asupra menținerii sau dezvoltării celor ce generează puncte forte. Considerăm că pentru îmbunătățirea echilibrului bugetului local la nivelul Primăriei municipiului Tulcea, este necesară rezolvarea unor aspecte cum sunt

- promulgarea legii patrimoniului public și privat al unităților administrativ teritoriale. În măsura în care autoritățile locale vor fi sigure de patrimoniul propriu, ele vor putea să-l utilizeze pentru garantarea împrumuturilor pe termen lung. Posibilitatea instituției de a garanta împrumuturi în prezent este redusă, iar valorificarea patrimoniului este unul din factorii care poate crește garanția unor eventuale împrumuturi. Primăria Tulcea își poate crea proiecte de dezvoltare locală care se pot întinde pe mai mulți ani și care să rezolve probleme majore ale municipiului;
- îmbunătățirea sistemului finanțelor publice locale, astfel încât să fie în concordanță cu Carta europeană a autonomiei locale;
- implementarea unui sistem modern de așezare a taxelor și impozitelor în funcție de capacitatea financiară a contribuabililor. Impozitele și taxele locale sunt stabilite diferit pentru persoane fizice și pentru cele juridice. Astfel, impozitele și taxele percepute de la contribuabili persoane fizice sunt stabilite după aceleași criterii (valoarea de inventar, zona de amplasare sau alte criterii în funcție de natura impozitului sau taxei) fără a se ține cont de veniturile cetățenilor (singurii scutiți de unele

impozite fiind veterani și de război). Crearea unei noi grile de impozitare ar trebui să țină seama și de veniturile contribuabililor persoane fizice. Astfel, impozitele trebuie stabilite și în funcție de declarațiile de venit ale persoanelor care locuiesc pe raza municipiului, cetățenii putând fi grupați în funcție de mărimea veniturilor. Pentru fiecare grupă de cetățeni stabilită astfel, se va crea o grilă de impozitare diferită. Cetățenii cu venituri mici sau fără venituri, precum și pensionarii trebuie să beneficieze de o reducere aplicată fiecărui termen la care aceștia trebuie să-și achite datoriile către stat. În cazul în care impozitele ar fi stabilite în acest mod, s-ar ajunge la un echilibru între mărimea impozitelor și veniturile cetățenilor plătoritori de impozite;

- aplicarea de măsuri ferme în cazul nerespectării sarcinilor fiscale. Pentru persoanele juridice de pe raza municipiului Tulcea, măsurile trebuie luate în ceea ce privește majorările și penalitățile aplicate impozitelor și taxelor în cazul depășirii termenelor de plată stabilite prin lege. Această măsură este necesară deoarece penalizările sunt aproape nesemnificative față de volumul datoriilor pe care persoanele juridice le au către stat. Mărimea penalizărilor ar obliga, într-un anumit mod, contribuabilii persoane juridice de pe raza municipiului să-și achite datoriile în termenele stabilite. Odată cu modificarea cotelor de penalizări vor crește și veniturile proprii ale Primăriei;
- instruirea mai bună a personalului de către instituție și organizarea de cursuri de

Student: *Prin ce ar trebui să se definească o administrație publică eficientă?*

Profesor: Prin orientarea administrației publice către cetățean. Orice sistem administrativ se caracterizează prin oferirea de servicii către public. Scopul unei administrații trebuie să fie acela de a întruni așteptările beneficiarilor sistemului, în egală măsură ca pe cele ale funcționarilor, care compun sistemul. Există, așadar, o relație de corespondență biunivocă între furnizorii de servicii și beneficiarii acestora, relație alimentată de sentimentul încrederii, care se creează între cei doi participanți la proces.

Pentru ca acest tip de relație să funcționeze eficient, sunt necesare

câteva condiții care să se întrunească simultan:

- serviciile publice furnizate trebuie să fie de calitate;
- sistemul administrativ trebuie să fie deschis și transparent;
- modul de servire al publicului trebuie să fie prompt și imparțial;
- funcționarii publici trebuie să aibă o conduită profesionistă și să dea dovadă de eficiență în îndeplinirea sarcinilor de serviciu;
- existența unui grad ridicat de motivare în rândul funcționarilor publici;
- transmiterea eficientă a informației dinspre administrație spre cetățeni.

Student: *Ce se poate face pentru consolidarea relațiilor dintre administrație și cetățeni?*

Profesor: Pentru atingerea obiectivelor sus-menționate, propunem întreprinderea unor acțiuni, cu impact în consolidarea relațiilor dintre administrație și cetățeni, printre care:

- îmbunătățirea dotărilor informatice la nivelul întregii administrații, în vederea asigurării unor canale optime de transmitere către beneficiarii informațiilor privind activitatea serviciilor publice;
- înființarea unor birouri unice care sa ofere consultanta cetățenilor, în care să activeze funcționari profesioniști și eficienți;
- îmbunătățirea și personalizarea relațiilor cu publicul prin înființarea de compartimente specializate care să gestioneze relațiile cu publicul, precum și instruirea persoanelor desemnate să furnizeze relațiilor publicului;
- îmbunătățirea comunicării cu autoritățile locale, cu ONG-urile, sindicatele și asociațiile profesionale ale diverselor categorii sociale;
- efectuarea unor sondaje de opinie la nivelul cetățenilor care să evalueze gradul de informare al cetățenilor cu privire la activitatea administrației si a unor studii calitative privind gradul de încredere a cetățenilor față de funcționarii publici;
- realizarea unor materiale informative (broșuri, ghiduri, CV-uri, casete video) care să popularizeze acțiunile administrației destinate cetățenilor și diseminarea lor la nivelul mediilor cu impact: presa, mediul academic, oameni de afaceri, ONG-uri, organizații internaționale;
- organizarea unor sesiuni cu mass-media, în scopul instruirii reprezentanților mass-media acreditați pe domeniul administrației publice pe probleme legate de funcția publică și funcționarii publici.
- editarea unor buletine informative care sa disemineze informații privind funcția și funcționarii publici la nivelul autorităților și instituțiilor publice, precum și la nivelul celorlalți parteneri de dialog (instituții internaționale, sindicate, universități, mass-media)

Rezultatul preconizat al unei asemenea abordări va fi o creștere a vizibilității instituției în cadrul sistemului administrativ românesc, precum

cu o creștere a încrederii cetățenilor în instituție.

La sediul Universității *Spiru Haret*

Campanie de comunicare privind serviciile SPO oferite tinerilor și angajatorilor

Universitatea *Spiru Haret* a găzduit, miercuri, 23 februarie, în Sala Studio a sediului central, „Evenimentul Regional București - Ilfov”, organizat de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM), în cadrul proiectului „Campanie de comunicare privind serviciile SPO oferite tinerilor și angajatorilor”.

Prin intermediul campaniei de comunicare, ANOFM și-a propus, pe de o parte, conștientizarea tinerilor asupra nevoii lor de independență, pe care o pot obține angajându-se, și, pe de altă parte, a angajatorilor asupra potențialului foarte mare pe care îl pot valorifica angajând tineri.

Evenimentul, găzduit de Universitatea *Spiru Haret*, are o dublă importanță, dată atât de conținutul prelegerilor susținute în cadrul manifestării, cât și de faptul că premerge unei campanii naționale de informare, care se va desfășura prin intermediul unor seminarii regionale. Adina Croitoru, managerul acestui proiect, a subliniat scopul acestor manifestări, acela de a conștientiza factorii sociali, implicați la nivel local, asupra importanței „ca în fiecare regiune să se descopere care sunt problemele, care este specificul șomajului [...], care sunt locurile de muncă și potențialul de dezvoltare din regiune, astfel încât cât mai multe persoane

să își găsească o slujbă și să existe cât mai puțini șomeri”.

Pe întreg parcursul zilei, invitați din partea ANOFM, reprezentanți ai studenților și ai companiilor de resurse umane au dezbătut problemele cu care se confruntă fiecare dintre părțile implicate în procesul de recrutare și angajare. Alexandru Tănaru, membru în cadrul organizației studențești PRIME, precum și alți reprezentanți ai mediului universitar au ridicat problema necesității corelării formării profesionale a elevilor și studenților cu cerințele pieței muncii. În același timp, angajatorii și reprezentanții companiilor de resurse umane – prin intermediul lui Christian Scholtes – expert HR, au relatat problemele întâmpinate în procesul de recrutare a forței de muncă. Dezbaterile s-au finalizat cu o serie de propuneri, pe care participanții le-au împărțit organizatorilor, în vederea elaborării unor proiecte viitoare.

În sprijinul motivării tinerilor pentru a-și căuta un loc de muncă și a se angaja, cât și al încurajării companiilor în recrutarea tinerilor, ANOFM pune la dispoziția celor interesați un pachet complet de ghiduri practice și de informare, cât și o serie de servicii de recrutare sau formare profesională, gratuite sau parțial finanțate. Materialele, destinate în special viitorilor angajați, oferă răspunsuri la întrebări despre: „cum să ne identificăm abilitățile și calitățile”, „cum să alegem anunțul de angajare”, „cum să realizăm un bun CV”, „cum să redactăm o scrisoare de intenție” și „cum să pregătim interviul de angajare”.

Tot în sprijinul informării, ANOFM a realizat, prin proiectului „serviciile SPO oferite tinerilor și angajatorilor”, și website-ul <http://muncesti.ro>, susținând totodată campania și prin intermediul rețelilor de socializare facebook (<http://www.facebook.com/muncesti.ro>) și twitter (<http://twitter.com/muncesti>).

Ana Maria CETĂȚEAN

Universitatea *Spiru Haret* – 20 de ani de pregătire performantă, îmbogățire culturală și încântare sufletească

Supranumit „Omul Școlăii”, *Spiru Haret* reprezintă Aleph-ul învățământului românesc. Personalitate polivalentă, de o erudicie molipsitoare, dublată de o umanitate desăvârșită, acesta a revoluționat, pur și simplu, sistemul de învățământ din România! Fără enorma sa statură intelectuală și fără uriașa sa charismă personală, România modernă ar fi rămas un deziderat ambițios. Implicarea sa în formarea a generații de minți luminate și de caractere puternice avea să reformeze fața învățământului românesc începând cu secolul al 19-lea. Nu în ultimul rând, prin forța magică a personalității sale, prin capacitatea fabuloasă de a se dăru, prin știința de a citi în oameni, dar mai ales prin stăpânirea magistrală și tulburătoare de a iubi și de a trăi, *Spiru Haret* a modelat suflete curate. Datorită lui, zeci de mii de oameni au învățat să trăiască mai frumos prin cultură și să-și descopere filonul propriilor lor expresii creatoare. Când cineva spune *puterea exemplului*, ar trebui să asocieze spontan această sintagmă cu somitatea care a fost *Spiru Haret*. Însă referirea la trecut despre marile cărturari și dascăli este doar o raportare biografică a providențiale sale treceri pe acest pământ. La aproape un secol de la dispariția sa fizică, vraja unică a personalității sale are încă o puternică remanență în imaginarul colectiv românesc. Numele său creator de școală adevărată, trairică și frumoasă, dar și propovăduitor de valori culturale și ontologice perene îl plasează lesne în Panteonul spiritelor holistice și reformatoare din istoria României alături de Nicolae Iorga, Bogdan Petriceicu Hașdeu și Dimitrie Cantemir.

În România zilelor noastre, măcinată de atâtea incertitudini, scindată de atâtea orgolii și condusă de atâtea false valori, societatea are nevoie mai mult ca oricând de repere! Într-o lume consumeristă și tabloidizată la maximum, este imperios necesar să ne reaşezăm în făgașul adevăratelor bucurii ale minții și ale sufletului pentru a nu ne pierde identitatea noastră culturală și unicitatea noastră națională. Iar acest deziderat prinde formă, dar mai ales fond, începând cu tânără generație care își proiectează România de mâine! Iar noi, cei de la cea mai mare universitate din România, care deloc întâmplător poartă numele ilustru al nostru predecesor, creator de școală și cultură, se ocupă de 20 de ani de acest proiect numit *România de mâine*! Intra-adevăr, Universitatea *Spiru Haret* a dăruit în cele două decenii generații prolifiche de absolvenți care azi ocupă poziții cheie în domenii vitale din industriile culturale, dar și din toate zonele de exprimare și exercitare a cunoștințelor la nivel înalt.

Firește că un asemenea deziderat ar fi fost imposibil de pus în operă fără existența uneia dintre cele mai bine dotate și cotate biblioteci universitare din România! Impresionantul corpus academic acoperă tot spectrul de preocupări universitare, bibliotecile Universității *Spiru Haret* oferind mii de titluri din zone de interes

precum literatură, arhitectură, finanțe-bănci, teatru, management, psihologie, muzică, jurnalism, comunicare și relații publice sau sociologie! Mai mult, pentru a fi în pas cu provocările modernismului, există o bibliotecă virtuală digitală, care conține toate sintezele la toate facultățile din cadrul Universității *Spiru Haret*, sinteze care sunt necesare ca suport teoretic pentru susținerea examenelor. Dar cel mai important examen pe care Universitatea *Spiru Haret* îl ia de 20 de ani încoace este cel al timpului! Intra-adevăr, o astfel de construcție formatoare, care nu numai că rezistă de 20 de ani pe piața academică, dar își adaugă an de an o plus-valoare deopotrivă academică și pragmatică, înseamnă că a trecut proba timpului. Iar această paradigmă formatoare a Universității *Spiru Haret* este într-o perfectă relație de complementaritate cu cea informatoare. Iar sistemul de bibliotecă multi-platforming acoperă toate nevoile de informare teoretică și practică ale celor care trec pragul universității noastre. Iar această legătură

indestructibilă între valențele formatoare și informatoare ale sistemului academic de la Universitatea *Spiru Haret* duce mai departe, într-un arc peste timp, gândirea reformatoare a celui supranumit „Omul Școlăii”. Efortul reformativ al lui *Spiru Haret* a cuprins toate domeniile învățământului și culturii: a ridicat durata de școlaritate până la opt ani, ca în întreaga Europă; a unificat învățământul primar elementar în toată țara, creând premisa pentru ca „școala primară să fie adevărata școală națională”, a instituit baccalaureatul, a încurajat caracterul științific al învățământului liceal și metodele active de predare – învățare – evaluare; a creat colecția „Biblioteca pedagogică”, constituită progresiv din traduceri de valoare din pedagogia universală; a sprijinit apariția revistelor pedagogice „Convorbiri didactice”, „Învățământul primar”, „Noua revistă pedagogică”.

Reformele sale au fost ligeferate de vestita *Lege a învățământului secundar și superior* (1898), care-i poartă numele. Ca profesor și ca ministru al Instrucțiunii Publice, *Spiru Haret* a fost sufletul școlii românești și de aceea a fost numit „Omul școlii”. Profesorul universitar trebuie să urmărească și progresul școlii în ansamblu fără de care știința lui rămâne sterilă.

La 20 de ani de la înființarea Universității *Spiru Haret*, care au coincis într-un mod fericit cu 160 de ani de la nașterea mentorului său, sunt fericită că fac parte din frumoasa echipă a bibliotecii care îmbogățește cunoștințele și bucură mințile și sufletele a mii de studenți.

Tania MAMALI

Colocviu internațional interdisciplinar

„Traducere, semiotică, antropologie: transferul reperelor spațiale și identitare”

Facultatea de Litere din cadrul Universității *SPIRU HARET* a organizat Colocviul internațional interdisciplinar cu titlul „*Traducere, semiotică, antropologie: transferul reperelor spațiale și identitare*”, în perioada 25-26 februarie 2011, la sediul central al Universității, din str. Ion Ghica nr. 13, sector 3.

La colocviu au participat didacticieni, traducători și masteranzi în domeniul traducerilor din Austria, Franța, Grecia, Italia, Polonia, Rusia, Republica Moldova, Spania, SUA, specialiști pentru care limba străină are o dubla dimensiune : disciplină de predare și instrument al dialogului dintre culturi. Lucrările colocviului au durat o zi și jumătate: prima zi - dedicată comunicărilor legate de practica universitară a predării traducerii, cu prelegeri si

ateliere pe secțiuni; a doua zi destinată impactului pe care traducerea îl are asupra publicului (două dezbateri și o masă rotundă)

Evenimentul a fost semnalat în calendarul unor asociații de cercetători - *Lexicologie, terminologie, traduction, Association des chercheurs français, Association de Traducteurs, Correcteurs et Interprètes de Langue Basque, Société française des traducteurs* (colocviul fiind anunțat și în numărul 223/2010 al revistei *Traduire*) -, care se ocupă de lingvistica aplicată, de didactica a limbilor străine sau de traducere profesională, și pe site-urile : http://www.ltt.auf.org/article.php3?id_article=583; <http://www.eizie.org/fr/>.

În perioada 8-10 aprilie 2011, Facultatea de Geografie din cadrul Universității *Spiru Haret* organizează

Simpozionul Internațional

Peisajele: percepție, cunoaștere, conștientizare și acțiune

Organizatorii Simpozionului își propun să reunească geografi (cercetători, cadre didactice, doctoranzi), economiști, sociologi, antropologi, politologi, dar și alți specialiști cu preocupări în domeniul geografic sau al peisajelor, precum și studenți sau masteranzi.

Simpozionul va cuprinde: • sesiune de comunicări științifice destinată studenților și masteranzilor • o sesiune de comunicări științifice destinată doctoranzilor și specialiștilor în domeniu • aplicație de teren.

Obiectivul principal al simpozionului este analiza tuturor tipurilor de peisaje (peisaje geomorfologice, peisaje rurale, peisaje urbane, peisaje economice, peisaje culturale, peisaje complexe etc.), modificările acestor peisaje ca urmare a activității umane, impactul politicilor naționale și regionale asupra peisajelor, evoluția peisajului,

posibilități de implementare a principiilor dezvoltării durabile, precum și promovarea viziunii multidisciplinare prin prezentarea rezultatelor din diferite domenii de specialitate, toate încadrate în domeniul geografic.

Temele propuse participanților vor fi centrate pe următoarea problematică: **1. Puncte de vedere asupra percepției peisajului. 2. Peisajele, ecosistemele și mediul: o abordare geografică. 3. Geomorfologia, protecția mediului și managementul peisajelor. 4. Geosistemele și peisajele. 5. Peisajul ca tipar, peisajul ca matrice: elemente esențiale în geografia culturală. 6. Peisajul și dezvoltarea durabilă. 7. Peisajul și identitatea regională. 8. Peisajul turistic și geosistemele. 9. Impactul populației asupra peisajelor. 10. Rolul educației asupra conservării și dezvoltării durabile a peisajelor.**

Asociația Studenților FMV – USH

Săptămâna manifestărilor științifice și culturale

Cu ocazia împlinirii a 20 de ani de la înființarea Universității *Spiru Haret* și a Facultății de Medicină Veterinară, Asociația Studenților FMV – USH, în colaborare cu Centrul de Cercetare pentru Științe Medicale Veterinare – VETSCIENCE, organizează, în perioada 9 – 14 mai 2011, *Săptămâna manifestărilor științifice și culturale*.

Evenimentele organizate: - Concurs și expoziție foto: *CINE SE ASEAMĂNĂ, SE ADUNĂ*; - Premiarea câștigătorilor competițiilor sportive de primăvară; - Întâlnirea absolvenților FMV-USH; - ZIUA CLINICII Facultății de Medicină Veterinară; - Sesiunea științifică a studenților și masteranzilor FMV-USH; - Curs festiv anul VI FMV-USH; - Excursie

- vor reuni studenți și masteranzi, cadre didactice, absolvenți – actuali medici veterinari din întreaga țară, colegi și prieteni.

Unele detalii privind expoziția foto: Asociația Studenților FMV – USH va organiza, în perioada 1 martie – 15 aprilie, împreună cu partenerii: Asociația *Sinergia* – Centru de Consiliere, Cercetare, Educație și Cultură și Centrul VETSCIENCE al Facultății de Medicină Veterinară, concursul și expoziția foto *CINE SE ASEAMĂNĂ, SE ADUNĂ*, la care participanții sunt invitați să trimită fotografii care să ilustreze cât mai bine asemănarea dintre proprietar și animalul său. Participanții pot înscrie în concurs mai multe fotografii. Nu vor fi acceptate

în concurs fotografii editate și/sau prelucrate în Photoshop sau oricare alt program de editare și prelucrare foto. Participanții trebuie să fie proprietari drepturilor asupra fotografiilor înscrise în concurs. Trimiterea fotografiilor implică acceptul acestora de a oferi organizatorilor și partenerilor concursului dreptul de a publica imaginile respective, în format tipărit și/sau digital, fără niciun fel de plată. Folosirea imaginilor va fi însoțită, atât din partea participanților, cât și din partea organizatorilor, de menționarea numelui autorului. Nu se acceptă fotografii obscene sau cu conținut imoral. Cele mai reușite fotografii vor fi publicate sub forma unui calendar.

REPOZIȚIONAREA SOCIALĂ A UNIVERSITĂȚII - ASTĂZI

(Urmare din pag.1)

Dincolo de aceste elemente specifice, ambele sectoare se confruntă cu o serie de probleme comune privind, între altele:

- calitatea infrastructurii necesare realizării obiectivelor și sarcinilor specifice fiecăreia dintre acestea;

- problemele delicate ale structurilor, nivelurilor și sistemelor de salarizare;

- complexe probleme ale migrației competențelor și ale fluxurilor „braindrain”.

O situație inedită, legată de starea actuală și de perspective evoluției universităților contemporane o reprezintă și relația dintre dobândirea de către universități a unei sporite autonomii universitare, în special, în vederea soluționării unor dificile probleme, cum sunt cele date, în ce mod autoritățile publice pot face față presiunilor și schimbărilor sociale. Presiuni și schimbări marcate în prezent de procesele de globalizare, de „europenizare”, de rolurile, „locurile”, „pozițiile” în sistemele de învățământ superior, de zonele în care funcționează etc.

Toate acestea ridică o problemă fundamentală pentru universități: se poate aprecia că astăzi a apărut, sau este pe cale de apariție, o nouă paradigmă, posthumboldiană a universității, care să stimuleze noi modele, majore de organizare a acesteia. Sau, vom asista la emergența unor paradigme diversificate, particularizate, care vor orienta dezvoltarea vieții academice universitare viitoare?

Și într-un caz și în altul, o serie de noi tipuri de probleme vor apărea, care vor solicita acțiune universitară, inclusiv în privința autonomiei, libertății și integrității academice, a însuși conceptului de „universitate” și „de sistem de învățământ” universitar. Și, nu în ultimul rând, în reconsiderarea nexus-ului cercetare-învățământ la începutul secolului XXI.

În configurarea răspunsurilor instituționale la aceste provocări, este necesară luarea în considerare a unor puncte de reper sau coordonate, care să ghideze explorarea perspectivei evoluției și dezvoltării viitoare a educației terțiare.

Între posibilele unor asemenea coordonate se situează:

a) legislațiile și reglementările care au vocația de a defini, mai mult sau mai puțin direct sau indirect, viitorul universității. Cu condiția ca aceste prevederi legale să fie formulate doar în termeni generali, lăsând universităților spațiu necesar pentru a-și elabora ele înșile reglementările lor interne, corespunzător condițiilor și necesităților lor specifice, de care să răspundă în fața unor structuri și constelații speciale de putere;

b) impactul sistemelor de finanțare a învățământului superior, cu identificarea originii fondurilor, sprijinului financiar și a interacțiunii reciproce dintre fondurile aferente cercetării științifice și învățământului, ca sectoare fundamentale ale activității universitare. Atât din perspectiva conținutului, cât și al caracterului inovativ sau nu al ambelor componente, în dezvoltarea viitoare a universităților;

c) structurile de conducere și rolul lor în articularea sistemelor de valori ale universității, prin intermediul sistemelor de asigurare, evaluare și control al calității în toate domeniile sale de activitate și, în primul rând, în cele ale cercetării și învățământului. Ținând seama de faptul că valorile conducerii, în mod obișnuit nu sunt percepute, însă sunt în măsură să producă neconcordanțe și chiar contradicții între dorința de a trăi într-un anume fel și așteptările mediului societal și politic, ceea ce evident poate deveni contraproductiv.

d) politicile resurselor umane. Problematika resurselor umane a devenit un domeniu special de preocupări astăzi, în primul rând datorită faptului că un număr din ce în ce mai mare de tineri sunt din ce în ce mai puțin interesați de carierele academice. Factorii care

generază o asemenea situație sunt multipli. Între aceștia se situează:

- o tot mai mare fragmentare a parcursurilor carierei;

- renunțarea la modelul dreptului de ocupare și menținere a profesiei academice (tenure track);

- nivelul scăzut al remunerării mai ales în fazele incipiente ale carierei academice;

- caracterul vag al speranțelor de potențial viitor stabil al profesimii;

- condițiile de muncă stabilite de universități, în conformitate cu reglementări privind, inclusiv, raporturile dintre cercetare și activitatea didactică, care conduc la profile diferite în termeni de „carriere tipice”. Toate acestea pun problema dacă se mai menține specificitatea muncii universitare, față de cele din centrele publice de cercetare, industrie etc, înemeiate nu numai pe baza comună a miturilor universității ca instituție, ci și pe realitățile învățământului și cercetării.

Această problematică este de importanță deosebită astăzi, când practica și cultura tradițiilor muncii academice este necesar a fi transmisă noilor generații de cadre didactice și cercetători universitari, în condițiile competiției și resurselor limitate.

e) Specificul epistemic al muncii academice. Modalitățile în care activitățile de cercetare și învățământ universitar se concep și se configurează, depind de viziunile noastre asupra naturii cunoașterii științifice. Pentru că, dacă noi considerăm cunoașterea științifică limitată strict fiind la lumea „înalteor specializări”, atunci există o distanță mare dintre munca academică, de cercetare și ceea ce studenții învață la cursurile pe care le urmează. Ceea ce face ca învățământul, de la nașterea universității, considerat fundamental academică, să devină o nedorită povară și nu esența activităților didactice zilnice.

Raportarea la relația dintre cercetarea științifică și activitatea didactică, funcții esențiale ale universității la geneza sa și până astăzi este necesar a avea în vedere și o serie de alte realități, între care:

- cercetarea științifică, fiind obligată să răspundă multiplelor, diferite interese ale susținătorilor și beneficiarilor săi, ca și necesității schimbărilor sociale, se realizează și se dezvoltă în cadrul unor contexte structurale interdisciplinare. Ceea ce îi conferă un caracter hibrid, dat fiind faptul că mediul social este acela care indică ce fel de cunoaștere este relevantă, utilă și acceptabilă din punct de vedere etc.

Această situație are impact important asupra învățământului universitar, care este obligat să se plaseze într-un cadru mult mai participativ, interactiv, între profesori și studenți, ceea ce schimbă ansamblul structurilor care produc, reinterpretează, diseminează și conferă relevanță și necesitate științei.

De aici derivă necesitatea ca învățământul să cuprindă o mai mare varietate de domenii de studii, nu numai pe cele ale excelenței științifice, în concordanță cu exigențele economiei cunoașterii, care presupune ca absolvenții învățământului superior să dobândească abilitățile și competențele de a realiza cercetări științifice adecvate, de a formula soluții problemelor bazate pe conștiința evidenței cercetării, precum și de a evalua critic evidența. Și, pe această bază, să contribuie și ele la realizarea unui suport financiar adecvat al universității.

Chiar și o asemenea sumară și sintetică prezentare a problematicii relațiilor universității contemporane cu realitățile unei noi „ere” a evoluției societăților contemporane este în măsură să pună în evidență gradul de complexitate și de responsabilitate a tuturor actorilor din sistemele și unitățile actuale de învățământ universitar, ca și a celor care, la nivel societal, sunt investiți să participe corect și eficient la această problematică.

Lector univ. drd. Cristian-George CĂTUNĂ
Lector univ. drd. Cătălin BOERIU

Poate și pentru faptul că în țara noastră neaua este așteptată deseori cu plăcere (și nu numai de către cei mici), meteorologii s-au întrecut încă din vară cu previziuni din cele mai generoase în ceea ce privește cantitatea de zăpadă. Și, ca de cele mai multe ori, zăpada a surprins: neplăcut, pe edilii etern nepregătiți, dar și plăcut, pe studenții Facultății de Educație Fizică și Sport, aceștia din urmă cu gândul la tabăra de schi, anunțată încă de la debutul anului universitar 2010 - 2011.

Ca aproape în fiecare an, ninsoarea a ținut cu cei care o iubesc, așa încât, anul acesta a fost abundentă chiar în preziua organizării taberei, spulberând cele mai negre previziuni, ale specialiștilor, și încurajând pe schiori să-și dea schiurile cu ceară, optimiști...

Stațiunea Azuga a fost și anul acesta gazda Facultății de Educație Fizică și Sport a Universității *Spiru Haret*, locul unde, deopotrivă, începători și avansați regăsesc plăcerea efortului fizic în aer liber, regăsesc frumusețea de neegalat a mediului alpin hibernal, dar și ambiția demonstrării măiestriei alunecării pe schiuri, a schiului alpin.

Facultatea noastră a organizat tabăra de schi cu participarea unui număr de 35 de studenți ai ambelor specializări (Educație fizică și sportivă, Kinetoterapie și motricitate specială), care au optat pentru disciplina facultativă *Schi*. Schiul, ca disciplină olimpică importantă din programul Jocurilor Olimpice de Iarnă, a făcut parte din planul de învățământ încă de la debuturile facultății. Asociind la aceasta și faptul că două treimi din relieful României este montan și deluros, Facultatea de Educație Fizică și Sport își face o datorie de onoare în a oferi studenților doritorii posibilitatea de a profesa ca antrenori de schi, putând transmite mai departe din tainele schiului alpin, dar și ale celui de fond. Activitatea

didactică cu studenții facultății s-a desfășurat zilnic, permițând, astfel, și celor mai puțin inițiați să cucerească și să domolească pârțile *Sorica* și *Cazacul* din Azuga. Dealtfel, pe lângă inițiere, au putut fi abordate și o serie de procedee tehnice, cum ar fi: cristianie cu pivotare, cristianie cu pășire, cristianie prin derapaj etc. În activitatea didactică, studenții au beneficiat de mijloace moderne de învățare, cum ar fi: filmări video, analize tehnico-metodice a imaginilor, luate de pe părțile în ziua precedentă, sau grafice cu evoluțiile personale ale studenților.

Calitatea zăpezii proaspăt căzute, stăruința studenților, gradul de pregătire fizică al acestora au făcut ca încă din a treia zi de la debut, aceștia să coboare pârția integral.

Designul, ca scop principal al taberei am avut deprinderea, pentru unii, consolidarea și perfecționarea, pentru alții, a schiului, dar și stabilirea de canale de comunicare inter-umane între studenți, între studenți și cadrele didactice, care i-au îndrumat în această activitate, cu atât mai mult cu cât majoritatea participanților au fost studenți ai anului I. Spiritul de înțelegere, colegialitatea, traiul într-o colectivitate studențească sau răspunsul la situații noi, neprevăzute au fost tot atâtea scopuri propuse pentru această tabără.

Împlinirile: cu toții și-au exprimat satisfacția pentru progresele realizate, unii fiind chiar la primii pași pe schiuri.

Orice încheiere de activitate este, desigur, însoțită de bilanțuri, bilanțul nostru a constat dintr-o probă practică de evaluare practico-metodică, la care au fost notate două procedee tehnice (cristianie cu pivotare și cristianie cu pășire), dar a conținut și dimensiuni afective, regretul că tabăra a durat prea puțin, sau faptul că participanții și-ar fi dorit un progres mai marcant, oricum, toți studenții și-au exprimat dorința de a reveni și anul viitor.

Am lăsat în urmă, urme de schi prin zăpada proaspătă, brazii încărcăți, creste albe, cu speranța unor noi orizonturi albe.

Calitatea CALITATEA

Competitivitate și performanță pentru un învățământ de calitate!

Proiect cofinanțat de Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, axa prioritară 1 „Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere”. Domeniul major de intervenție 1.2 „Calitate în învățământul superior”

www.calitate-eu-invatamant.ro
calitate-eu-invatamant@spriputar.ro
București, str. Italia nr.28, parter, sector 2

CALITATE EUROPEANĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR

În cadrul proiectului STUDENȚII PRACTICIENI-STUDENȚII ACTIV ȘI INTEGRAȚI (Proiect POSDRU 90/2.1/S/64176), proiect inițiat de Universitatea *Spiru Haret*, în parteneriat cu Universitatea Națională de Apărare *Carol I*, continuă practica de specialitate la instituții publice și private. Proiectul este cofinanțat de Fondul Social European, prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 și are ca obiectiv principal întărirea capacității de derulare oportună a stagiilor de practică pentru studenții instituțiilor partenere, în următoarele specializări: finanțe-bănci, jurnalism, comunicare și relații publice, geografia turismului, drept, administrație publică, marketing, afaceri internaționale, management, contabilitate și informatică de gestiune, științe militare, prin întărirea motivației celor implicați și derularea unui program continuu și eficient de evidență și încadrare a studenților în activitatea practică.

Începând cu data de 28 februarie, timp de două luni, se va desfășura practica de specialitate la Facultatea de Drept și Administrație Publică, specializările Drept, respectiv Administrație Publică.

La terminarea stagiului de practică, fiecare student va putea prezenta un scurt eseu pe tema propunerii și idei de îmbunătățire a stagiilor de practică studențească. Cele mai bune idei vor fi premiate! Se vor acorda 60 premii I (a câte 1850 lei), 120 premii II (a câte 900 lei) și 180 premii III (a câte 450 lei).

Adresa: str. Italia nr. 28, parter, sector 2, București
Tel: 021 455 1996
e-mail: studenipracticieni@spriputar.ro
Web: www.opiniana.ro

STUDENȚII PRACTICIENI
Studenți activi și integrați

ProfeminAntrep

Offeră-ți șansa de a reuși prin participarea la programele de formare în antreprenariat!

Proiect cofinanțat de Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, axa prioritară 6 „Promovarea incluziunii sociale, domeniul major de intervenție 6.3 „Promovarea egalității de șanse pe piața muncii”

www.profeminantrep.ro
profeminantrep@spriputar.ro
tel: 021 455 19 96
București, Str. Italia nr. 28, etaj 1

Prof. univ. dr. Radu STANCU

Până în anul 1914, relațiile comerciale dintre state erau întemeiate pe încredere în stabilitatea politică, în stabilitatea monedelor și în respectarea de către fiecare țară a clauzelor tratatelor și convențiilor la care erau parte. Aceste condiții formau cadrul adecvat pentru încheierea de acorduri comerciale pe termen lung și pentru susținerea unor politici tarifare cu adevărat stabile. Înaintea primului război mondial, reperul liberalizării comerțului internațional l-au constituit inițiativa și politica liberală a Marii Britanii. După 1919, eforturile de liberalizare au fost centralizate la nivelul Societății Națiunilor. (Eugen Ghiorghiță, *Industrializare și comerț exterior în România interbelică*, Editura Fundației România de Măine, București, 2002, p. 9.)

Art.81 din T.C.E. prevedea că sunt incompatibile cu piața comună și interzice orice acorduri între întreprinderi, orice decizii ale asocierilor de întreprinderi și orice practici concertate care pot afecta comerțul dintre statele membre și care au ca obiect sau ca efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea în cadrul pieței comune și în special, cele care: stabilesc direct sau indirect prețuri de cumpărare sau de vânzare sau orice alte condiții de tranzacționare; limitează sau controlează producția, comercializarea, dezvoltarea tehnică sau investițiile; împart piețele sau sursele de aprovizionare; aplică, în raporturile cu partenerii comerciali, condiții inegale la prestații echivalente, creând astfel acestora un dezavantaj concurențial; condiționează încheierea contractelor de acceptarea de către parteneri a unor prestații suplimentare, care, prin natura lor sau în conformitate cu uzanțele comerciale, nu au legătură cu obiectul acestor contracte.

Acordurile sau deciziile arătate mai sus, art.81 paragraful 2 din T.C.E., le declară nule de drept.

Nu toate acordurile sau categoriile de acorduri dintre întreprinderi, deciziile sau categoriile de decizii ale asocierilor de întreprinderi, practicile concertate sau categoriile de practici sunt interzise. Atunci când acestea contribuie la îmbunătățirea producției sau distribuției de produse, ori la promovarea progresului tehnic sau economic asigurând totodată consumatorilor o parte echitabilă din beneficiul obținut și care: nu impun întreprinderilor în cauză restricții care nu sunt indispensabile pentru atingerea acestor obiective; nu oferă întreprinderilor posibilitatea de a elimina concurența în ceea ce privește o parte semnificativă a produselor în cauză, acestea sunt admisibile.

În asigurarea unui cadru concurențial în acord cu reglementările europene, un rol hotărâtor îl are Curtea de Justiție a Uniunii Europene. Aceasta interpretează dreptul european și constată conformarea la aceste reguli a statelor membre și participanților la piața internă.

În cazul: Metro S.B. & CO. KG vs. Comisia &SABA, nr. 26/76, octombrie 1977, Curtea de Justiție s-a pronunțat cu privire la noțiunea de **concurență eficientă**. Speța are la bază întrebarea formulată de un tribunal din Germania în privința condițiilor impuse în cadrul unui sistem de distribuție selectivă pentru ca acesta să fie considerat acceptabil de către Comisie. Aceasta întrebare a fost pusă în cadrul unui litigiu între societatea Metro, în calitate de reclamant, și societatea Cartier. Aceasta din urmă a instituit un sistem de distribuție selectivă a ceasurilor sale, considerate produse de lux. Societatea Metro nu se afla printre distribuitorii acceptați, ci își achiziționa ceasurile Cartier prin intermediari independenți și le vindea în garanție Cartier. Aceasta din urmă refuza, însă, să acorde garanția, care era rezervată cumpărătorilor de la distribuitorii din cadrul rețelei.

Noțiunea de concurență eficientă (workable competition)

„Noțiunea de liberă concurență, folosită la art. 3 și 81, vizează existența unei concurențe eficiente pe piață, adică a unui grad de concurență necesar pentru a fi respectate exigențele fundamentale și obiectivele Tratatului, în general, și în special cele vizând crearea unei piețe unice. Aceasta permite ca natura și intensitatea concurenței să varieze în funcție de produsele sau serviciile în cauză și de structura economică a piețelor sectoriale vizate”.

Sisteme de distribuție selectivă

Comisia a recunoscut că sistemele de distribuție selectivă nu cad sub incidența interdicției conținute la art. 81, paragraful 1, din Tratatul C.E., cu condiția ca selectarea vânzătorilor să se facă în funcție de criterii obiective, calitative, ca, de exemplu, calificarea profesională a vânzătorilor și a personalului acestora. Aceste criterii trebuie fixate în mod uniform față de toți posibii vânzători și aplicate fără discriminare.

Politica în domeniul concurenței se referă la comportamentul pe piață al agenților economici și include măsurile relevante privind concurența pe piață, respectiv politica comercială, politicile de reglementare, măsurile adoptate de către guverne cu privire la politicile anticoncurențiale ale firmelor atât din domeniul privat, cât și din cel public. (cf. Marius Proftoroiu, Irina Popescu, *Politici europene*, p. 83.)

Prețurile de lichidare a concurenței sunt practici care urmăresc acaparea și monopolizarea pieței prin eliminarea concurenței pe baza practicării unor prețuri sub costurile de producție.

CONCURENȚA ÎN DREPTUL EUROPEAN

Aspecte teoretice și practice

Curtea a decis următoarele:

1. pentru a contraveni prevederilor Tratatului, o poziție dominantă trebuie exploatăată abuziv, deci nu este ilicită prin simpla sa existență. Enumerarea din alin. 2 art. 82 nu este limitativă. Contravin regulilor concurenței atât practicile susceptibile să provoace un prejudiciu imediat consumatorilor, dar și cele care le cauzează acestora un prejudiciu prin atingerea adusă structurilor de concurență efectivă;

2. constituie abuz de poziție dominantă consolidarea poziției pe piață a unei întreprinderi aflate deja în poziție dominantă, astfel încât gradul de dominație atins limitează substanțial concurența, adică nu lasă să subziste decât întreprinderi dependente în comportamentul lor concurențial de întreprinderea dominantă.

Pe lângă formele de practici abuzive principale, enunțate chiar în Tratatul CE, Comisia și Curtea de Justiție au identificat și alte forme de practici abuzive: discriminarea prin prețuri stabilite pe zone geografice; returnarea unor sume pentru fidelitate care împiedică clienții să dețină produse de la furnizorii concurenței; reducerea prețurilor în scopul eliminării concurenței, refuzul nejustificat al furnizării ce poate duce la eliminarea concurenței, refuzul acordării de licențe.

Curtea de Justiție a Uniunii Europene în cazul United Brands vs. Comisia nr.27/76 din 14 februarie 1978 a clarificat conceptul de piață a unui produs.

Determinarea pieței unui produs: pentru ca un produs să poată fi considerat ca făcând obiectul unei piețe distincte de cea a altor produse, Curtea examinează dacă produsul în cauză poate fi individualizat prin caracteristici proprii față de alte produse similare, astfel încât nu sunt substituibile și nu se află în concurență cu acestea. Este necesară, de asemenea, determinarea în fiecare caz a pieței geografice a produsului respectiv, ținând cont de faptul că, pentru a cădea sub incidența art. 82 TCE, concurența trebuie să fie afectată într-o parte substanțială a pieței comune.

Conceptul de **pieță distinctă** este clarificat de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, între altele, prin decizia pronunțată în cazul Hoffmann – La Roche and Co. AG. vs. Comisia nr. 85/76 din 13.02.1979. Societatea elvețiană Hoffmann – La Roche et co. solicită anularea Deciziei „Vitamine” a Comisiei, din data de 9 iunie 1976, privind procedura de aplicare a art.86 TCE. Potrivit unei hotărâri a Comisiei, societatea La Roche dispunea de o poziție dominantă pe Piața Comună, iar ca urmare a încheierii unor contracte care obligau sau, cel puțin, incitau cumpărătorii, prin acordarea unor prime de fidelitate, să-i acorde exclusivitate sau cel puțin preferință, încălcase dispozițiile art. 86 TCE prin exploatarea abuzivă a acestei poziții. Prin urmare, Comisia a hotărât aplicarea de sancțiuni societății La Roche. Societatea s-a adresat CJCE, susținând că Decizia Comisiei este incorectă. În Decizia sa, Comisia a arătat că, pentru a aprecia dacă La Roche deține poziția dominantă de care e acuzată, trebuie delimitate piața relevantă din punct de vedere geografic (care în acest caz se întindea pe toată piața comună) și piața relevantă a produsului. În această speță, Curtea a stabilit că, în ceea ce privește dreptul comunitar al concurenței, dacă un produs este utilizat cu scopuri diferite și, de asemenea, răspunde unor nevoi economice diferite, el poate aparține unei piețe distincte. Un astfel de produs, alături de toate celelalte produse care îi pot fi substituite și cu care intră în concurență, constituie o piață distinctă. În ceea ce privește noțiunea de piață relevantă, în interpretarea CJCE se are în vedere posibilitatea ca o concurență efectivă să poată exista între produsele care alcătuiesc această piață, ceea ce presupune că produsele care intră în concurență pot fi substituite.

Cu privire la noțiunea de poziție dominantă, la care se referă art. 86 TCE, Curtea a considerat că este vizată situația în care o întreprindere are puterea economică de a împiedica menținerea unei concurențe efective pe piață, prin capacitatea de a avea un comportament independent față de ceilalți participanți pe piață, față de clienți și față de consumatori. Acest comportament, deși nu exclude existența unei anumite forme de concurență de piață, oferă întreprinderii cu o asemenea situație posibilitatea să decidă sau cel puțin să influențeze într-o manieră decisivă condițiile concurențiale de pe piață. S-a stabilit că deținerea unui segment de piață de mare amploare constituie un indiciu al unei poziții mai favorabile în raport cu ceilalți participanți.

Noțiunea de amploare abuzivă este o noțiune obiectivă, ce vizează comportamentul pe piață al unei întreprinderi care deține o poziție dominantă de natură să influențeze structura pieței, și care au ca efect crearea unor obstacole privind libera concurență. Acțiunea unei întreprinderi care deține o poziție dominantă pe piață, în sensul de a impune cumpărătorilor obligația de a se aproviziona în totalitate cu produsele sale, constituie o exploatare abuzivă a unei poziții dominante în sensul art. 86 din Tratat. În aceeași categorie intră și acțiunea unei întreprinderi care, fără a obliga clienții să-și

asume o obligație formală, aplică - fie unilateral, fie pe baza unor acorduri încheiate cu clienții - un sistem de reduceri de prețuri pentru fidelitate (adică pentru faptul că un client se aprovizionează exclusiv sau aproape exclusiv cu produse provenind de la întreprinderea care acordă aceste reduceri). Incluziunea în contract a unei clauze „englezești” (clauză conform căreia cumpărătorii se angajează să comunice întreprinderii care exploatează o poziție dominantă orice ofertă mai avantajoasă pe care au primit-o din partea concurenților acesteia și prin care își rezervă libertatea de a se aproviziona de la concurență în cazul în care întreprinderea dominantă nu alinază prețurile ofertei mai avantajoase) nu duce la excluderea caracterului abuziv și anticoncurențial al contractelor prin care se acordă reduceri de fidelitate. În ceea ce privește acordarea reducerilor de fidelitate, CJCE concluzionează că acestea sunt condamnabile fiindcă au drept efect aplicarea pentru partenerii comerciali a unor condiții inegale pentru prestații echivalente care se reflectă în faptul că doi cumpărători ai aceleiași cantități dintr-un produs plătesc un preț diferit, după cum se aprovizionează exclusiv de la întreprinderea care se bucură de o poziție dominantă sau, dimpotrivă, se aprovizionează de la surse diferite.

Noțiunea de poziție dominantă, vizată de art. 82 TCE (art 101 TUE), se referă la poziția de putere economică a unei întreprinderi, care îi dă acestuia puterea să împiedice menținerea unei concurențe efective pe piață și îi furnizează posibilitatea să aibă un comportament independent de întreprinderile concurente, de clienții săi și, în cele din urmă, de consumatori. Poziția dominantă rezultă în general din reunirea mai multor factori, care, luați izolat, nu sunt în mod necesar determinanți: interzicerea de către o societate în poziție dominantă pe piața unui produs ca distribuitorii agreeți să revândă acest produs în anumite condiții, aplicarea de către societatea în poziție dominantă a unor condiții inegale pentru prestații echivalente ale partenerilor comerciali, practicarea unui preț excesiv față de valoarea economică a prestației etc.

Comisia veghează la respectarea normelor privind concurența. La cererea unui stat membru sau din oficiu și în cooperare cu autoritățile competente ale statelor membre, Comisia investighează presupuse cazuri de încălcare a principiilor care asigură libera concurență. Atunci când constată încălcarea, Comisia propune măsuri adecvate pentru încetarea ei. Atunci când încălcarea nu încetează, Comisia constată încălcarea printr-o decizie motivată și poate publica decizia și poate autoriza statele membre să ia măsurile necesare pentru remedierea situației. În ultimă instanță este sesizată Curtea Europeană de Justiție care aplică sancțiuni.

Întreprinderile care au sarcina de a gestiona serviciile de interes economic general sau care prezintă caracter de monopol fiscal, se supun normelor T.C.E. și regulilor de concurență, în măsura în care aplicarea acestor norme nu împiedică în drept sau în fapt, îndeplinirea misiunii speciale care le-a fost încredințată.

Fuziunile (concentrările). Interzicerea acestor practici anticoncurențiale își are temeiul în art. 81, 82, 85 și 235 din Tratatul CE. Regulamentul 4064/89 privind controlul concentrărilor dintre întreprinderi prevede că: este „incompatibilă cu piața internă orice concentrare la nivel comunitar care creează sau consolidează o poziție ca rezultat al căreia este afectată concurența efectivă pe piața internă sau pe o porțiune importantă a acesteia”.

Dimensiunea unei societăți poate fi definită fie prin **definirea unui prag la nivel european**, fie prin **definirea unor praguri naționale diferite**.

Sunt două ipoteze de definire. **Prima ipoteză** are drept criterii: o cifră de afaceri combinată la nivel internațional de cel puțin 5 miliarde euro; cel puțin două din societățile comerciale în cauză să aibă la nivel comunitar o cifră de afaceri de minimum 250 milioane euro; fiecare dintre aceste societăți să genereze mai mult de două treimi din cifra de afaceri la nivel comunitar într-un stat membru. **A doua ipoteză** are drept criterii: o cifră de afaceri combinată la nivel internațional de cel puțin 2,5 miliarde euro; o cifră de afaceri de peste 100 milioane euro în fiecare din cele puțin trei State Membre; individual, pentru cel puțin două dintre societățile comerciale respective o cifră de afaceri de minimum 25 milioane de euro în fiecare din cele trei State Membre și peste 100 milioane euro în întreaga comunitate.

Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, la art. 106 alin (2), instituie o derogare de la normele comunitare privind concurența. Astfel, întreprinderile care au sarcina de a gestiona serviciile de interes economic general sau care prezintă caracter de monopol fiscal, se supun normelor tratatelor și în special, regulilor de concurență, în măsura în care aplicarea acestor norme nu împiedică, în drept sau în fapt, îndeplinirea misiunii speciale care le-a fost încredințată. Dezvoltarea schimburilor comerciale nu trebuie să fie afectată într-o măsură care contravine intereselor uniunii.

SĂ NE CUNOAȘTEM PROFESORII:

Lector univ. dr. George V. GRIGORE

Într-un interviu dat actriței Adelaide Zamfira pentru Revista „Concept”-nr. 1, mai 2010, editată de Centrul de Cercetare al Facultății de Teatru a UNATC „I.L.Caragiale” – București, doamna profesor universitar doctor Adriana Marina Popovici spunea:

„Ai să te miri, dar mi-e mai aproape perioada adolescenței decât miezul vieții, ca să zic așa. Mi-e mai ușor să descriez lucrurile înînd de adolescență, de studenție, de începutul carierei, decât cei 20 de ani sau câți au fost de la absolvire până la revoluție și chiar ceilalți 20 de atunci încoace și asta pentru că adolescența Adriana Popovici trăia în plan paralel cu viața, citea enorm, trăia într-o existență fantasmată pe marginea lecturilor, cu accidentale, evenimentiale contacte cu viața reală. Prima scenă a mea a fost ascunsă printre tufele de trandafiri din curtică din fața casei unde recitam în fața câtorva vecini „El Zorab”. Și asta când aveam 6-7 ani, nu mai mult. Pe la 13-14 ani, tata mă ducea la teatru, la concerte și am descoperit că asta mă interesează foarte tare și e mult mai plăcută proiecția în fantasmarea pe care o produceau artiștii de pe scenă decât cea pe cont propriu. Astfel, îmi dublam existența până la o anula. Cam asta făcea adolescența Adriana Popovici.”

Ca studentă a „prins” încă marii profesori ai școlii de teatru: Ion Fintescu, Alexandru Finți, Ion Sahighian, Irina Răchiteanu, Beate Fredanov și Mony Gheleret. Actualii profesori ai UNTC-ului le-au fost studenți acestor maeștri, iar așa tradiția școlii continuă. Aceasta se țese clipă de clipă, chiar dacă : „... nu suntem conștienți de asta, chiar dacă uneori ne prinde păcatu” și ne închipuim pentru o vreme că lumea începe cu noi.”

Absoventă a IATC, în anul 1966, a susținut, la Studioul Casandra spectacolele „Vără și fum” de T. Williams, cu rolul Almei Winemiller, „Jocul de-a vacanța” de Mihail Sebastian în care interpreta pe Madam Vintilă și „Ondine”, de Jean Giraudoux, în care juca Bătrâna Pescărească. „Am absolvit prima dintre fete, ceea ce mi-a dat posibilitatea să aleg ce vreau și, firește, am ales Piatra Neamț, care

era atunci teatru cel mai viu din țară.” Teatrul din Piatra Neamț era în acea perioadă un adevărat cantonament artistic continuu, o practică teatrală foarte vie, foarte intensă. „Dacă erai la Piatra... te cunoștea toată țara” „Am lucrat cu domnul Penciulescu, cu David Esrig și chiar cu Andrei Șerban, iar, la 1 octombrie 1968, după terminarea stagiului, am început să lucrez ca preparator la catedra de vorbire. Domnul Cotescu, care era șeful Catedrei de Artă Actorului și apoi rector, m-a invitat la Catedra de Actorie, în 1975, ca să colaborez cu Marin Moraru. Prima serie a fost cea cu Marcel Iureș, Mirela Gorea, Mariana Buruiiană... După aceea au urmat Ana Ciontea, Marian Rălea și mulți, mulți alții. Am lucrat apoi cu Ion Cojar, colaborare care a căpătat o tentă de continuitate. A fost un mare profesor, căruia școala și teatru românesc îi datorează mult. Ca pedagog simți că te modifici, pentru că nu poți lucra în funcție de teoria pe care ai învățat-o sau pe care ți-ai fixat-o. Este imposibil. Lucrezi în funcție de omul viu pe care-l ai în fața ta. Te modelezi și tu, te schimbi. Te formezi. Există și o mare diferență între generațiile de studenți, dar este o foarte mare diferență între noi și noi. Eu, cea de azi, sunt alta față de cea de ieri. Și pedagogia este alta. În școala tradițională și la marii maeștri, nu se putea vorbi de o metodă general valabilă, ci exista personalitatea copleșitoare a profesorului, care-și croia propria metodă, după chipul și asemănarea sa. Sigur că, începând din 1956, când s-a tradus Stanislavski, toți pedagogii de teatru se chinuiau să-i descifreze „sistemul”. Modernizarea s-a petrecut treptat, cu efort din partea tuturor și i se datorează în mare măsură profesorului Cojar. Foarte devreme, de prin anii ’70, la noi s-a tradus, pentru uzul intern al școlii, Viola Spolin. Anii ’60-’70 au marcat deschiderea. Au pătruns multe atunci: Școala americană, Grotowski ... Pot să spun că eu, personal, am învățat pedagogia practicând-o alături de profesorii mari cu care am lucrat, începând cu domnul Cojar și

Doctor Honoris Causa Adriana Marina Popovici: NE ÎNCHIPUIM PENTRU O VREME CĂ LUMEA ÎNCEPE CU NOI!

Coordonatoarea a programului de masterat (Ciclul II Bologna) „Artă Teatrală”, din cadrul Facultății de Arte a Universității Spiru Haret, catedra de Artă actorului, începând cu anul 2009 – 2010, doamna profesor universitar doctor Honoris Causa Adriana Marina Popovici a adus în colectivul catedrei noastre un suflu nou, o dorință de implicare științifică și pedagogică de o deosebită valoare, care a coagulat în jurul domniei sale studenți valoroși, dornici de afirmare și de aplecare asupra tainelor artei magice a intruchipării teatrale.

continuând cu doamna Olga Tudorache, cu domnul Dem Rădulescu ... Am învățat pe măsură ce școala s-a modernizat. N-a fost o muncă individuală, separată, originală. Există o tehnică, mai precis o „psihotehnică”, care îmi aparține și care constituie una dintre contribuțiile esențiale la pedagogia teatrală – „metoda dictelului”. Este un anumit mod de a porni studiul mai puțin de la munca de grup, care obligatoriu se face cu orice colectiv de începători, cât de la munca cu sine însuși a viitorului actor, care mi se pare fundamentală procesului creativ. *Metoda dictelului* se bazează, într-o lectură și practicare pe cont propriu, pe metoda asociațiilor libere folosite în psihanaliză de Freud și mai ales de Jung. Sigur că, inițial, când am început să lucrez așa, nici nu cred că eram conștientă că de acolo iau lucrurile, dar, în același timp, sigur că de acolo le luam. „Dictetu” i-au zis colegii ... nu știu, m-am pomenit că i se zice așa. Este o tehnică, mai întâi de toate, de lucru cu sine, de provocare și punere în mișcare a psihicului, o condiție de funcționalitate și asumare a procesualității și, firește, de asumare a situației dramatice. O tehnică, care vizează un scop foarte precis al pedagogiei, și anume punerea studentului în condiția de a lucra el cu sine însuși și de a pune în funcție propriul laborator intim de creație. Implicit, este o metodă de dialog posibil cu studentul, aflat în cunoștință de cauză. În momentul în care el este capabil să se analizeze, atât pe sine, cât și procesul pe care-l desfășoară în repetiții, în lucru, în acel moment, tu, profesorul, ajungi doar să-l asisteți și el preia conducerea și controlul propriului său proces de lucru – și mi se pare că așa e scopul principal al pedagogiei. Astfel, am pus la îndemâna studentului un instrumentar de lucru și o metodă, adică un drum, o cale generoasă, cred eu, care îi permite să integreze tot ce implică creația scenică.

Apoi, la Revoluție, a apărut și ideea de a crea cursul de „Analiza procesului scenic”. Gândul exista mai demult și era evidentă necesitatea de a discuta, teoretic, o necesitate a studentului și a pedagogului, fără de care nu era posibil un dialog creator fructuos și real cu studentul. Ea a devenit imperioasă în momentul când, după ’89, s-a mărit numărul de locuri foarte tare și nu mai aveai timp să discuți, în grupul mare de studenți, cu fiecare în parte, să desfaci problematica ridicată de materialul de lucru în așa fel încât procesul să devină conștient funcțional. Trebuia conceput un curs teoretic, pe care n-

am știut la început cum să-l intitulez. Domnul Cojar, șeful de catedră, mi-a intitulat cursul așa, iar eu l-am predat și l-am completat de-a lungul anilor. Apoi, am fost aleasă șefă de catedră și am primit conducerea de doctorat aproape simultan. De altfel, am avut ca doctoranzi actori și pedagogi de la Galați, de la Sibiu, de la Constanța, de la Târgu Mureș. Astfel, teatrul m-a acaparat total, indiferent dacă am fost pe scenă sau în pedagogie. De 40 de ani stau neîntrerupt în facultate și în pedagogia teatrală. Tendința mea fundamentală, mereu reprimată, a fost să fac mereu altceva. Îmi plac începuturile. De aceea am învățat tot ce se putea învăța prin secțiile școlii sau mi-am creat diverse discipline. Cred că este și motivul pentru care am renunțat, de fapt, la actorie.

Pedagogia înseamnă în primul rând atenția, concentrarea, iubirea omului și nu a profesiei, indiferent care este ea. Poți să-l iubești pe celălalt mai mult decât pe tine însuși? Atunci ai o aptitudine fundamentală pentru pedagogie. Nu? Du-te pe scenă și iubește-te până mori.

Facultatea aceasta înseamnă, la modul cel mai propriu, viața mea. Cu toate ale ei, bune și rele. Facultatea înseamnă oameni: cei care au fost și cei care sunt. Am predat atât în universități particulare, cât și în cele de stat, dar eu m-am simțit peste tot acasă, pentru că m-am dus invitată de foștii colegi sau foștii studenți și m-am simțit ușur. Iar tinerii sunt peste tot la fel de ... tineri! Și au aceeași imperioasă nevoie de un început de drum substanțial și roditor. Am predat la Sibiu, la Galați, la Constanța, la București...

Titlul de Doctor Honoris Causa consider că reprezintă cea mai importantă recunoaștere a meritului universitar, iar când este acordat unui profesor de artă actorului atestă implicit și semnificativ actualul statut al pedagogiei de teatru. Mie mi-a fost acordat de către Universitatea „Ovidius” din Constanța, pe 21 mai 2009, cu prilejul sărbătoririi a zece ani de la înființarea universității constănțene, iar, pe 11 decembrie 2009, am primit un nou titlu de Doctor Honoris Causa de la Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați. Aceste distincții reprezintă o încununare a carierei mele universitare.”

Ca un adevărat magician, doamna profesor universitar doctor Honoris Causa Adriana Marina Popovici are în tolba sa bagheta magică, cu care atinge pe umăr viitorii actori, conștinându-le talentul și harul dumnezeiesc. Masteranzii vin cu suflul pe palmă spre a primi cumincătura...

La inițiativa Ambasadei Indiei la București și a prof. univ. dr. George Anca, cadru didactic la Universitatea Spiru Haret, prezidentelee Asociației Culturale Româno-Indiene (RICA), între 21-23 februarie 2011, grupul de dans indian contemporan (clasic) *Natyanova*, condus de Priyadarshini Shome (Calcutta), a efectuat, pentru prima dată în România, un turneu în orașele București și Târgoviște.

Grupul *Natyanova* este format din: Priyadarshini Ghosh (Shome)-director artistic, Mohana Izer -director asociat, Kajal Hazra –artist Kalaripayattu (arte marțiale), Chandreyee Sengupta, Paulomi Mukherjee, Pinki Mondal – interpreți - și Rajendra Panchal -director tehnic și de iluminat.

Prima reprezentație de dans indian a avut loc la Sala ArCub. Începutul spectacolului a fost despre *Brahmand- Cosmos și zeita Usha*. Această secțiune s-a încheiat cu un omagiu adus zeilor elementelor lumii: Agni - foc, Varuna - apă și Vayu - aer. Partea a doua a cuprins spectacolul despre *Hiranyagarbha (Pântecul de Aur) – Atelierul iubirii universale*.

Participanții sunt convinși că cercetările vor continua și o istorie a dăilor va apărea.

Maria Andra FANEA
Biblioteca Pedagogică Națională „I.C. Petrescu”

Premiile Forumului Muzical Român pe anul 2010

• Prof. univ. dr. VALERIU RĂPEANU a primit premiul *MUSICA VIVA* pentru ciclul de emisiuni „Istoria cu învățătură”, realizată la TVRM Educațional

Luni 21 februarie 2011, a avut loc GALA decernării PREMIILOR FORUMULUI MUZICAL ROMÂN pe anul 2010. Iată care sunt laureații:

Premiul UNUNII CRITICILOR MUZICALI din România:
– Sebastian Crăciun – pentru Proiectul „Muzica la Palatele Brâncovenesti” și Concursul „Drumul spre celebritate”
– Monica Isăcescu / Ștefan Costache – pentru Proiectul „Lipăuți 603”
– ELENA VERNESCU / DORIN IONIȚĂ – pentru Proiectul Stagiunii „Lanto Arte”
PREMIUL TINEREȚEA JAZZ-ULUI:
– Irina Sărbu, interpretă
Premiul MUSICA VIVA
– prof. univ. dr. Valeriu Răpeanu – pentru ciclul de emisiuni „Istoria cu învățătură”, la TVRM Educațional
– prof. univ. dr. Cristina Vasiliu – pentru ciclul de spectacole „Confluența Artelor”

Premiul DAVID OGHANESIAN
– Ligia Ardelean – pentru întreaga activitate în Radio
Premiul LUDOVIC SPIESS
– Vlad Conta – pentru spectacolul cu opera „Celan” de Peter Ruzicka la *Opera Națională* București

Premiile aniversare ale Revistei MELOS
– soprana Gabriela Dahă
– soprana Raluca Oprea
– Baletul *OPEREI COMICE* *PENTRU COPII* București

Premiul AMADEUS
– Theodora Munteanu
– Roberta Enisor

Premiul FIDELITATEA MELOMANULUI
– Vraciu Elisabeta / Vraciu Napoleon

Premiul PERFORMANȚĂ ÎN MANAGEMENT
– Aurel Borșan (președintele companiei Grup Management, editura „Cuvântul”)

– Luana Ungureanu (producător și Redactor Șef revistă *VIP*)
– Ioan Bojin (directorul general al Filarmonicii de Stat Sibiu)

– Liliana Staicu (Redactor Șef Radio România Muzical)
– Gheorghe Ungureanu (director Casa de Cultură a Sindicatelor din Constanța)

Premiul EXCELENȚĂ ÎN INTERPRETARE
– Bianca Manoleanu / Remus Manoleanu

Premiul EXCELENȚĂ ÎN PUBLICISTICĂ
– Daniela Caraman Fotea
Tuturor, sincere felicitări!

PANTEON • PANTEON • PANTEON • PANTEON

UN RON PENTRU PANTEON

Bunele intenții își urmează cursul, alimentând speranțe într-un succes. Construcția unui Panteon Național în capitala țării stărnește interes. Deocamdată, proiectul colectează cuvinte admiratoare și de susținere fără rezerve. Putem considera că începutul a fost făcut, iar demersurile de care luăm cunoștință se încadrează într-un desfășurător deschizător de unghiuri de atac. Chiar și reuniunea găzduită zilele trecute de Aula Academiei Române se poate interpreta ca o stație de traseu în direcția dorită. Adevărat, suntem încă la ora întrebărilor. Existența acestora, rostite cu voce tare, grăbește găsirea răspunsurilor, fixarea în epiderma timpului a jaloanelor următoare.

Sunt mai multe lucruri ce par a fi fost convenite. Elementul de reținut: Capitala va avea, într-un viitor predictibil, Panteonul Național, văzut ca un spațiu de respect prin evlavioasă cinstire, recunoaștere și consacrare a celor ce binemerita prețuirea românilor de pretutindeni. Idee deloc nouă, la alții ca și la noi, cu deosebirea că prin alte părți are deja expresie materială. Un semnal stimulator l-ar fi avut Odobescu. Prin anii ’30 ai secolului trecut, intenția a recidivat. Are revine în actualitate la imboldul Academiei și al președintelui său, Ionel Haiduc, speranțele manageriale fiind legate de potențialul deja înființatei Fundații de specialitate. Pe doi dintre vicepreședinții săi, acad. Ion Păun Otiman și prof. dr. Radu Ciuceanu, i-am ascultat la întâlnirea recentă, după ce, cu fiecare în parte, avusesem ocazia să discut separat și să mă lămuresc cât poate fi la această oră limpede și adjudecat. Nu am aflat nici de aceasta dată atât de multe încât să mă consider pe de-a-ntregul stăpân pe bugetul de informații clarificator. Timpul este în față și ne va aduce, cu siguranță, nouăți. Președintele Academiei, acad Ionel Haiduc, a creionat desfășurătorul, etapizarea și topicizarea travaliului luat în considerație. Fixarea amplasamentului reprezintă, cu siguranță, prioritatea absolută, cât timp ea le prefețează și condiționează pe toate celelalte. Mă gândesc dacă prezența la întrunire a primarului Capitalei nu ar fi bifat acest punct din program, dând astfel semnalul pentru mers mai departe. Evenimente de ultimă clipă i-au împiedicat apariția la microfon în

această situație rămâne să luăm de bună informația pe care o dețin, și eu ca și alții, că a c o r d u l Municipalității a fost dat deja: Panteonul ar urma să ocupe o suprafață relativ întinsă din actualul Parc al Tineretului, undeva în zona fostului crematoriu uman. Dacă se va dovedi adevărat, este clar de acum ce e de făcut fără întârziere: declanșarea concursului pentru configurația întregului complex memorial, pentru a deschide larg porțile concursului de proiecte, respectiv, în consecință, elaborarea proiectului de execuție. Va fi o comisie pentru stabilirea criteriilor de includere în Panteon a „personalităților puternice” ce-și vor dormi somnul de veci în acest „sanctuar al armoniei naționale”. Va opera cu rigoare selecția de nume. Oricum, în ce privește trecerea la construcția propriu zisă, n-au fost afirmate termene, ci doar speranța că se va întâmpla „în timp rezonabil”.

A fost anunțat public acordul tuturor celor consultați în înfăptuirea acestui proiect, situat de anumiți vorbitori în linia altor construcții din București: Ateneul. Catedrala Mântuirii Neamului. Reprezentantul Bisericii Ortodoxe Române ne-a anunțat că i-a fost incredințat mandatul de a aduce binecuvântarea Prea Fericitului Patriarh Daniel. Monseniorul Robu a transmis personal de la microfon binecuvântarea bisericilor catolice și greco-catolice de la noi.

Cum se va înființa Panteonul Național, mai avem de așteptat pentru a afla. Îmi este clar, mie unul, modelul a fost convenit: primiv către Pantheonul de pe Sema. Cu ce și în ce proporții vom fi tributari construcției din vecinătatea Sorobnei vom vedea mai târziu. Deocamdată și din mărturiile avizate ca turla viitoare Catedrale (invocată în mai multe rânduri) a adoptat premeditat elemente configurative ale construcției sub care au fost așezați întru vesnicie Voltaire, Moliere, Balzac. Este rândul arhitecților să propună soluții.

Despre bani s-a vorbit puțin. Erau în sala reprezentanți unor bănci de prestigiu. Bănuiesc, ei știu mai multe. De la bugetul de stat, niciun ban! Așa a afirmat cel puțin un vorbitor avizat. Invocarea lui Esareu (care și-a dăruit toată averea pentru terminarea

Ateneului Român aduce pe rol sponsorizarea benevolă. E clar că tot de acolo vine și părerea că nu doar cei bogați pot dovedi bunăvoința, nu ne împiedică nimeni să le urmărim exemplul la capitolul generozitate în interes public.

Așteptam să aud mai multe la această întrunire, bine intenționată și bine organizată. E drept, Comisia specială va decide asupra criteriilor și numelor de pus spre etimizare în Panteon. Până atunci, cred că se pot exprima păreri. Măcar atât cât să deseneze linii de demarcație. Cât de mult vom merge în urmă, pe axa timpului, pentru a desprinde dintre galbene file de cronici nume proprii și argumente, fapte probatoare? Va fi Panteonul loc de întâlnire a tuturor activităților publice?

Într-un fel, prime răspunsuri putem bănui. Șefii de stat ai României moderne, până la cel al Doileă Război Mondial, își au locul de veci, prin forța lucrurilor - Cuza la Iași (după desprinderea de Ruginoasa), Carol I și Ferdinand la Arges. Lui Carol al II-lea, înțeleg, ar urma să i se asigure loc de veci prin apropiere. Brătenii își au cripta de familie la Florica. Ce altceva ar justifica o suprafață rezervată politicii? Biserica Ortodoxă nu are pretenții: o criptă a patriarhilor este prevăzută în Catedrala Mântuirii, la care deja se lucrează. Rămân, evident, și alte întrebări: se va recurge la exhumări și reînhumări? Se va apela la cenotafe? Vor fi înălțate statui ori busturi ale celor venerați prin aducerea în Panteon?

Cât privește implicarea noastră de simpli cetățeni, de persoane particulare cu sau fără dare de mână. Cred că, deja, după exemplul de la Ateneul Român, putem considera că și-a avansat dreptul la existență singtama zilei: Un ron, pentru Panteon!

Neagu UDROIU

Invitațiile Doamnei Pictura

Mariana Palea – pictorița dedicată copiilor

Ca părinte grijuliu, am căutat și eu să îmiduc copiii să facă puțină pictură. Au nimerit bine, pe mâinile doamnei Mariana Palea. Ca unchi, am nepoți care au fost duși și ei în lumea artelor vizuale. Au nimerit și

ei bine, pe mâinile doamnei Mariana Palea. Ca gazetar, am avut de mai multe ori ocazia să scriu despre evenimente din lumea artelor frumoase. Am nimerit și eu bine, pe mâinile doamnei Mariana Palea. Dar să facem prezentările: s-a născut la 28 iulie 1955, la Giurgiu, a absolvit Universitatea Națională de Arte din București, unde a avut profesori mari, ca Rodica Lazăr, Traian Brădean, Horia Pastina. Este membră a Uniunii Artiștilor Plastici din România.

Dacă stau să mă gândesc bine, o mare parte din existența sa este dedicată copiilor. Are doi copii foarte reușiți, de curând a devenit bunică și a lucrat mulți ani cu cei mici la cercurile de pictură.

Iată o mărturie interesantă: „Artista plastică Mariana Palea s-a născut cu o deosebită sensibilitate, atât în viața de zi cu zi, cât și în elementele ce le compune pe suprafața pânzei de pictură. Impulsul ei la spontaneitate creează imagini emotive, compunând, din tuburile de culoare, fascinante imagini din universul ce o înconjoară, peisaje din satul românesc sau din alte țări, portrete de copii, naturi statice,

atingând mereu coarda expresiei picturale de o mare sensibilitate. (...) Mediul în care a lucrat și lucrează pictorița Mariana Palea, fiind înconjurată de copii, pe care îi compune în imagini cu o deosebită căldură, dar și imaginile pe care le-a compus cu proprii ei copii. Am avut-o ca elevă pe Mariana Palea, care se pregătea să dea admitere la Facultatea de Arte Plastice. Mi-o amintesc și acum cât de atentă era mereu la tot ce spuneam, la îndrumările pe care le dădam tineri artiste, sensibile, modeste, dar cu ambiția de a ajunge să cunoască secretele divine ale picturii”. Cuvintele sunt semnate de pictorița Elena Uță Chelaru.

Îi urăm doamnei Palea să se bucure de tot ce a realizat și să fie mereu o lumină pentru admiratorii picturii adevărate.

A. BUNESCU

Reflecții săptămânale

Ultima zi

Vă întreb și mă întreb în egală măsură: Ce este cu adevărat important în viața noastră?

Poate părea nereserioasă încercarea de a oferi un răspuns în doar câteva rânduri; chiar și o enumerare incompletă a lucrurilor pe care le prețuim ar depăși cu mult spațiul rubricii mele și, oricum, ar fi una inevitabil pârtoitoare.

Ceea ce propun este numai un test pe care îl putem folosi când libertate absolută preferințelor noastre. Prin el ne măsurăm atașamentul față de evenimentele vieții, ne confruntăm simulat cu despărțirea irevocabilă de ele.

Îl utesm numi și „testul ultimei zile”, pentru că el ne cere să ne imaginăm la ce nu am renunța dacă nu ar mai exista un mâine pentru noi. Vom refuza să pierdem ceea ce prețuim cu adevărat și astfel vom regăsi ceea ce răticim zilnic prin mormanul de nimicuri.

Avera, posteritatea sau iubirea, gloria ori prietenia și câte alte multe asemenea nu se vor da plectate.

Trăiește fiecare zi ca și cind ar fi ultima poate fi maxima celui care se ferește de risipire.

Alexandru LUCINESCU

Evenimente culturale la Biblioteca Pedagogică Națională „I. C. Petrescu”

Biblioteca Pedagogică Națională „I.C. Petrescu” a găzduit două evenimente culturale organizate de Fundația „Academia Dacoromână”.

Primul a fost dedicat memoriei lui Grigore Vieru. Au vorbit despre personalitatea poetului domnii Mihai Prepelici și Mihai Cimpoi, de la Chișinău, și Gheorghe Zărafu. Astfel, s-au lansat cărțile *Soapte de ierbi*, o antologie de versuri și aforisme din opera lui Grigore Vieru, autorul cărții fiind tânărul poet basarabean Alex Bodoli și cartea scriitoarei Maria Munteanu, *Ieșire din exil*, care este o carte despre inițierea în iubire și treptele ei: ieșirea din exil, ieșirea spiritului din captivitate și găsirea drumului spre lumină. Spicuim din prezentarea făcută de Alex Bodoli: „Cel ce a plâns «cu lacrima limbii noastre» spunea odată că vrea să-și înalțe lacrima, însă îi este teamă de Crist, singurul erou care a fost pe pământ. Acum, mă văd îndreptățit să spun că Poetul își coboară lacrima peste noi, să adune frații Acașă sub același acoperiș, să crească iarba curată a limbii române în pragul fiecei inimă, să limpezască Prutul ca să ne curgă direct în suflet cu doinele și dorurile lui. Am cules câteva dintre amintirile poetului, să le plângem și

să le simțim împreună spre amintirea vie a acestuia. Sarea din lacrimile lui trebuie gustată de noi toți. Până nu vom trăi suferința lui, nu-i vom înțelege poezia pe deplin. Până când nu vom «mâncă din aceeași pâine cu Patria», nu vom putea să trăim adevărul din spatele fieceărui vers. Grigore Vieru a scris durerea în limba română pentru a ne trezi la realitate, pentru a uni o țară separată de un gard de sămă ghimpată și un munte de nedreptăți. Selecția versurilor și aforismelor s-a făcut din volumul „Taina care mă apără”, așa cum și-a dorit Grigore Vieru.”

Epitaf pentru mine însumi:
„Sunt iarbă. Mai simplu nu pot fi”
Grigore Vieru, Iași 9 april 2008

Tânărul poet basarabean era foarte emoționat pentru că în cadrul acestui eveniment Fundația „Academia Dacoromână” i-a acordat Premiul „Grigore Vieru”. În finalul evenimentului s-au recitat din poeziile lui Grigore Vieru, iar tânărul premiat a recitat poezia lui „Poetul”.

Al doilea eveniment cultural a fost lansarea cărții *Nemuritorii: Geții, dacii, tracii, illirii - carte de istorie pentru mintea și inima copiilor dar și pentru educatorii lor* de Petru Demetru Popescu. Au vorbit autorul, Gheorghe Iseru, prof. Aurel

AVEM NEVOIE DE SUCCES! EI NI-L OFERĂ.

Studentul haretist Răzvan Marcu - campion național la tir cu arcul

• Între 18 și 20 februarie, Complexul Olimpic «Sydney 2000» de la Izvorani a avut loc, în organizarea Federației Române de Tir cu Arcul, Campionatul Național Indoor de Tir cu Arcul. Sportivul de 20 de ani, Răzvan Marcu, a cucerit titlul de **campion național**, categoria seniori, al 20-lea titlu din carieră.

Studentul în anul II la Facultatea de Educație Fizică și Sport, Universitatea Spiru Haret, Răzvan Marcu s-a născut la Petroșani, în 5 ianuarie 1991. Practică tirul cu arcul din anul 2002, câștigând zece de titluri de campion național și internațional. El reprezintă în competiții secția de tir cu arcul de la CS Aninoasa și SCM Deva.

Component al Lotului Olimpic de Tir cu Arcul, Răzvan Marcu este favorit la calificarea pentru Olimpiada din 2012 de la Londra. „Pentru a fi prezent la Jocurile Olimpice trebuie să intru în primii 30 sportivi la Campionatul Mondial din Italia, din luna iunie. Sunt încrezător în șansele mele. Înainte de participarea la Campionatul Mondial voi participa la două Grand Prix-uri, în Antalya și Croația, precum și la o Cupă Mondială, ce va avea loc tot în Antalya. Anul acesta este cel mai greu pentru mine, având un program greu cu multe competiții internaționale și naționale”, a

declarat Răzvan Marcu, multiplu campion național.

În luna martie, Răzvan va primi un arc nou, model 2011, de la Comitetul Olimpic Român și Federația Română de Tir cu Arcul. În acest moment Răzvan Marcu este sportivul numărul unu, în România, la seniori. „Mă bucur că primesc un arc nou pentru că mă ajută să măresc punctajele, mă ajută la grupajul săgeților, la viteza cu care pleacă săgețile din arc, la constanța arcului, este util”, afirmă sportivul. „Este un sport costisitor, iar dacă nu ești susținut nu ai performanță. Este important pentru mine să am cât mai multe concursuri la activ pentru a avea cât mai multe șanse pentru calificarea la Olimpiadă. Ar fi un vis împlinit pentru mine, după ce în anul 2007 am ratat calificarea la Jocurile Olimpice de la Beijing”.

Răzvan Marcu va fi prezent în luna martie la Cupa „Primăverii”, competiție organizată de Federația Română de Tir cu Arcul. Îi dorim să obțină un nou rezultat de excepție!

Irina Begu, dublă câștigătoare la Cali

Irina Begu a câștigat, la simplu, turneul de tenis de la Cali (Columbia). Ea a câștigat și proba de dublu, alături de Elena Bogdan.

Pentru competiția de la Cali, Irina Begu a primit 146 de puncte WTA, urcând, astfel, 34 de locuri în ierarhia feminină, pe locul 140.

Alina Dumitru și Corina Caprioriu, bronz la Grand Prix-ul de judo de la Dusseldorf

Alina Dumitru (la categoria 48 de kilograme) și Corina Caprioriu (la categoria 57 de kilograme) au câștigat medaliile de bronz în cadrul Grand Prix-ul de Judo de la Dusseldorf.

România, în prima urnă valorică pentru calificările Campionatului European de handbal feminin din anul 2012

Echipa națională de handbal feminin se va afla în prima urnă valorică la tragerea la sorti, din 27 aprilie, pentru stabilirea adversarelor din calificările Campionatului European din 2012, ce se va desfășura în Olanda, informează Federația Europeană de Handbal.

În urma tragerilor la sorti se vor stabili șapte grupe a câte patru echipe, ce se vor înfrunta în preliminarii în perioada octombrie 2011 - iunie 2012. Primele clasate în fiecare grupă își vor asigura locul

la turneul final. Gazda, Olanda, și campioana en-titre, Norvegia, sunt calificate direct la următorul European din 4-16 decembrie, lor urmând a li se alătura alte 14 selecționate.

Pentru stabilirea urnelor au fost luate în calcul rezultatele de la competițiile majore din ultimii trei ani: Campionatul European 2008 (România - locul 5), Campionatul Mondial 2009 (România - locul 8) și Campionatul European 2010 (România - locul 3).

Echipajul de bob, două persoane, al României, locul 8 la Campionatul Mondial

Foto: Reuters

Echipajul de două persoane al României, format din Nicolae Istrate și Florin Cezar Crăciun, a obținut un meritoriu loc opt în cadrul Campionatelor Mondiale de la Königssee (Germania).

În cadrul competiției de bob două persoane au luat parte 31 de echipaje.

Cercul Globus din București a câștigat anul acesta, în ianuarie, trei trofee la Festivalul de Circ de la Monte Carlo

Cercul Globus din București a câștigat anul acesta, în ianuarie, trei trofee la Festivalul de Circ de la Monte Carlo, unde a fost reprezentat de **trupa de acrobate Almas**. Pe lângă premiul festivalului, Clovnul de Bronz, distincție obținută de cercul românesc și în 2007 și 2002, Almas a mai adus în țară alte două trofee, din partea Asociației Europene a Cercului, respectiv din partea

Televiziunii Naționale din Monte Carlo.

Brândușa Novac a spus despre competiția de la Monte Carlo că este precum cele din sportul de performanță și echivalează cu o olimpiadă.

Trupa Almas a concurat cu trupe de circ din Italia, China, Canada, Statele Unite ale Americii, Rusia, Germania, Franța, Republica Cehă, Brazilia, Kazahstan.

Câștigătorii primei sesiuni a programului de rezidență Attic Arts 2011

Vera Ion, Sorin Poamă și Ioan Titu (aka Silent Strike) sunt câștigătorii programului de rezidență Attic Arts 2011, organizat de Institutul Cultural Român. Programul Attic Arts oferă profesioniștilor români din diferite discipline umaniste două luni de rezidență la Londra în garsoniera mansardată a Institutului.

Câștigătorii au fost evaluați și selectați dintr-un număr de 61 de candidaturi, de către o comisie alcătuită din: Dorian Branea – director ICR Londra, Mik Flood – analist independent de politici culturale și Nelson Fernandez – director al organizației NFA International Arts and Culture.

Iată cine sunt cei trei rezidenți care vor locui în curând în mansarda boemă din 1 Belgrave Square, la câțiva pași de Buckingham Palace, Royal Albert Hall și Serpentine Gallery:

Vera Ion – regizor de teatru și dramaturg, a absolvit Masterul Cross Sectoral and Community Arts la Goldsmiths College, Londra și Facultatea de Regie Teatru la UNATC București.

Pe durata rezidenței la ICR Londra, Vera va lucra la proiectul Busk for Your Life!, împreună cu actorul și dramaturgul Sorin Poamă. Proiectul va documenta viața și experiențele imigranților români care lucrează ca artiști de stradă în zonele Southbank și Covent Garden din Londra. Rezultatele interviurilor și discuțiilor cu aceștia vor fi transpuse într-un scenariu de teatru, care va fi pus în scenă în parteneriat cu agenția Firehouse Creative Productions din Londra.

Sorin Poamă – actor și dramaturg, câștigător al Premiului pentru cea mai bună piesă, cu titlul Ich Clown, la Festivalul de comedie

„Constantin Tănase” în 2010 și Premiul pentru cel mai bun actor la Gala UNATC de la Teatrul „Cassandra” din București în 2007. La ICR Londra, Sorin va lucra împreună cu Vera Ion la proiectul Busk for Your Life!

Ioan Titu (aka Silent Strike) - muzician și sound artist, a lansat deja trei albume: Silent Strike (2005), 3AM în colaborare cu Lucian Ban și Alex Harding (2008) și Alb (2009). A colaborat cu muzicieni și producători români și internaționali, precum Mat Maneri, Gunhill, Alexandrina, Ada Milea, Specii, Yvat, Vlaicu Golcea, Electric Brother și DJ Vasile. În timpul rezidenței, Ioan va lucra la albumul de muzică experimentală Silent Strike & Madam, în colaborare cu artista britanică Sukie Smith (aka Madam) și va susține, totodată, concerte pe diverse scene electro din Londra.

Pentru cele două rezidențe rămase, din cele patru anuale, se va organiza o a doua sesiune de candidaturi în mai 2011, anunță ICR.

Programul Attic Arts a debutat în 2006, iar, până în prezent, au primit rezidență: violonistul Tudor Andrei, dramaturgul Andreea Vălean, managerul cultural Dragoș Olea, grupul de design interior Liste Noire (Ioana Nemeș și Maria Farcaș), curatorul Alina Șerban, artiștii vizuali Matei Bejenaru, Ramona Poenaru, Aneli Munteanu, Aura Bălănescu, Peter Szabo, David Șandor, Vlad Nanca și Carmen Dobre, scriitorul Jean-Lorin Sterian, dramaturgul Peca Ștefan, regizorul de teatru Ioana Păun, actorul Cristian Hogăș, criticul de artă Ileana Pintilie, DJ Cosmin TRG și fotograful Raul Ștef.

18 februarie - 4 martie 2011 Accademia di Romania găzduiește expoziția: Sub semnul Soarelui Dublu a artistului Octavian Cosman Prezintă: prof. Bruno Mazzoni (Universitatea Pisa)

Octavian Cosman a studiat pictura la Institutul de Arte Plastice „Ion Andreescu” din Cluj-Napoca. Este membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România și al Arts Center Group din Londra. În prezent lucrează ca artist liber profesionist în Cluj-Napoca. Și-a expus operele în numeroase expoziții personale și festivaluri internaționale în România, Italia, Rusia, Ungaria, Scotia, Anglia, Germania, Belgia, Spania, S.U.A.

Arta pictorului Octavian Cosman trimite la teme și motive ce se circumscriu unei mitologii a elementelor (*Soarele dublu, Acvarii, Domus, Semințe*) și cătorva mituri cultural-civilizatoare: Iisus, Icar, Don Quijote. Artistul e un rafinat colorist în ale căruia armonii cromatice se regăsește o vibrație sinestezică rară, luminoasă, echilibrată.

„**Soare Dublu**” este titlul unui ciclu de creație început în anul 1984, cu doi ani înainte de catastrofa nucleară de la Cernobil. Ca o presimțire a dezastrului uman și ecologic, artistul a imaginat atunci un univers de o fascinantă frumusețe, însă dominat de o anomalie neliniștitoare: prezența celor doi sori.

Stimați cititori, iată detalii despre două expoziții interesante la „Palais des Beaux-Arts”, Rue Royale 10, Bruxelles, sau, din respect pentru diviziunea lingvistică: „Paleis voor Schone Kunsten”, Koningsstraat 10, Brussel. Diplomația specifică belgienilor mă obligă să folosesc ambele limbi. Sunt două expoziții temporare – „Frida Kahlo și lumea sa” și „El Greco”.

Expoziția Fridei nu este foarte mare, dar consistentă. Doar 26 de lucrări, plus două filme care rulează permanent – unul cu fotografiile ei, celalalt cu imagini ale jurnalului pe care l-a ținut, în ultimii zece ani de viață. Contactul cu lucrările ei este mai degrabă o experiență tulburătoare de viață, decât una artistică. Din punct de vedere plastic, este excesiv de descriptivă – spune totul, nu ascunde nimic. Este însă o foarte

bună observatoare a realității – și nu doar a celei exterioare. Toată forța ei stă în această eviscerare a unui suflet torturat și a unui trup invalid. Este autentică, măreață și tragică, asemeni piramidelor maișee, pe care se sacrificau oameni. Frida e sfâșietor de crudă cu sine și nespus de tandră cu ceilalți. 26 de lucrări sunt limita suportabilă. Mai mult devine prea mult. Jurnalul ei intim a fost o mare surpriză, fiind radical diferit ca stil față de lucrările în ulei; dacă acestea sunt descriptive și narative, paginile de jurnal sunt pur limbaj plastic, foarte pictural și expresiv. Imaginile în creion și acuarelă însoțesc textul, a cărui grafie dezvăluie puternice pulsii și tulburări interioare. Iar cuvintele – o mare singurătată.

„El Greco” este o expoziție vastă, cu lucrări din muzeul toledan, ce îi este dedicat.

Expoziția Interactive Shreds Visual Solutions For Portrait Reconfigurations, de Silvia Pintilie, la ICR Lisabona

În cadrul ceremoniei de decernare a titlurilor onorifice «**Amicus Romaniae**», are loc la sediul **ICR Lisabona**, azi, **28 februarie 2011**, vernisajul expoziției «*Interactive Shreds. Visual Solutions for portrait reconfigurations*», a artistei plastice **Silvia Pintilie**.

Membră a Uniunii Artiștilor Plastici din România și absolventă a studiilor universitare și masterale la Universitatea Națională de Arte București, clasa profesor Ion Stendl, a unui masterat în filosofie aplicată și management cultural la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași și beneficiară a două burse de studii în Italia, la Accademia di Belle Arti di Macerata și Accademia di Belle Arti di Torino, **Silvia Pintilie** este o tânără artistă ce revelă o considerabilă experiență în domeniul vizual.

Din punct de vedere expozițional, artista se remarcă atât la nivel național, prin participarea la numeroase expoziții itinerante și saloane de artă (București, Iași, Cluj, Timișoara) în galerii apreciate (UnaGaleria, Centrul Artelor Vizuale – Căminul Artei), cât și internațional, lucrările sale fiind prezente pe simezele spațiilor expoziționale din Hong Kong, Italia, Franța, Portugalia, Serbia, Suedia, Ungaria sau Austria. Până în prezent, Silvia a realizat peste zece expoziții personale, dintre care amintim: Fragmente interactive – soluții vizuale pentru reconfigurarea portretului de la Colorida Art and Design Gallery, Lisabona, în anul 2010, expoziția de pictură din cadrul Galerilor de Artă „Notre Dame de Sion”, Paris în 2007, sau expoziția de grafică picturală realizată în onoare și cu participarea celebrului arhitect Mario Botta, cu care a colaborat la câteva proiecte.

Parcursul creativ al Silviei Pintilie este recunoscut și apreciat în peste treizeci de concursuri de artă vizuală naționale și internaționale, dintre care amintim Premiul I la Concursul Internațional „San Crispino”, Porto Sant’Elpidio și Premiul I la Concursul Internațional „TALENTS”, Salerno, Italia.

Artista ia parte și ca trainer sau cursant la diverse workshop-uri și masterclass-uri de artă vizuală sau arhitecturală din România, Serbia, Austria, Franța și Italia, iar din punct de vedere profesional, face parte din echipele de restaurare ale Palatelor „Bruno Caccia” și San Donato, Torino, Italia, și ale Castelului Banffy din Bonțida, jud. Cluj.

Specializările în artă murală și în artă publică, obținute în urma studiilor universitare, îi permit artistei și abordarea de lucrări ample, cu caracter decorativ. Acestea sunt amplasate atât în aer liber – gara feroviară din Macerata, stația de metrou „Porta Venezia” din Milano, sau piscina din Castelraimondo, toate în Italia –, cât și în spații închise, utilizând tehnici specifice picturii de interior, la Palatul San Donato din Torino și în peste zece locații din România.

Regizorul Radu Gabrea, decorat cu Ordinul Crucea de Cavaler a Ordinului pentru Merite al Republicii Federale Germania

Președintele federal Christian Wulff l-a decorat pe regizorul Dr. Radu Gabrea, cu Ordinul Crucea de Cavaler a Ordinului pentru Merite al Republicii Federale Germania. Distincția i-a fost înmănată la 24 februarie, în cadrul oficial, de Ambasadorul Germaniei la București, Andreas von Mettenheim. Dr. Gabrea este decorat pentru meritele sale deosebite în relațiile culturale germano-române și, în special, pentru contribuția sa artistică la înțelegerea istoriei germano-române, a informat Ambasada Germaniei București.

Cu prilejul înmânării Ordinului, Ambasadorul von Mettenheim a spus: *România, Germania, România – acestea v-au marcat. Realizările dumneavoastră ca regizor sunt*

incontestabile și nu necesită nicio altă confirmare. Prin intermediul imaginilor în mișcare ați contribuit la depășirea și asumarea trecutului de către noi toți. Fără să relativizați sau să înfrumusețați, v-ați apropiat subtil și atent de implicarea germanilor și a românilor în regimuri nedrepte. Prin mijloace artistice și, din câte am aflat eu, parțial autobiografice, așezați istoria noastră comună într-o lumină nouă, o premisă pentru apropierea spirituală de Europa și dobândirea unei identități europene. Având în vedere că tocmai începeți un nou film, vă doresc sănătate și apoi mult succes în activitatea dumneavoastră viitoare.

Student în bibliotecă

Epopoea gazetelor satirico-umoristice „Țânțarul”

Un ziar este cherestea făcut flexibilă. Este cerneală transformată în cuvinte și imagini. Este conceput, se naște, crește și moare de bătrânețe într-o singură zi.
Jim Bishop

Anul 1859 nu reprezintă numai Unirea Principatelor Române, așa cum am învățat la orele de istorie, ci și ieșirea de sub tipar a primei reviste umoristice românești - „*Țânțarul*”. A apărut săptămânal, la București, de la 28 februarie/12 martie până în 15/27 august 1859, sub redacția lui Constantin A. Rosescu (1816-1885) și a lui Nicolae T. Orășanu (1833-1890). Conform „*Dicționarului presei românești (1731-1918)*”, aceștia semnau în revistă sub pseudonimele *C. Trandafirescu*, respectiv *N. T. Cetățenescu*. Colaboratorul Enric Winterhalder se semna cu pseudonimul *Iernescu*. De-a lungul șapte luni de existență a revistei, au fost tipărite 25 de numere.

După acest start, rând pe rând, în țară ia naștere o serie de publicații noi, ce păstrează atât numele deja consacrat, precum și direcția ziarului lui Rosetti și lui Orășanu: aceea de gazetă umoristică. Astfel, la douăzeci de ani de la ieșirea pe piață a primei gazete umoristice românești, la Fălțiceni apărea o nouă revistă umoristică, de această dată scoasă de elevul Artur Gorovei împreună cu alți colegi de gimnaziu. A urmat, apoi, „recidive” la Galați și Râmnicu-Vâlcea, în decembrie 1884, respectiv, noiembrie 1892-februarie 1893, sub redacțiile lui Nicu N. Vlaicu și G. Androvicaneanu. „*Țânțarul Buzăului*”, o gazetă veselă – se menționează în „*Dicționarul presei românești (1731-1918)*” – a apărut la Buzău de la 24 septembrie la 1 octombrie 1895 sub conducerea unor directori ascunși sub pseudonimele *Sfredeluș* și *Rețel*.”

În februarie 1906, „*Țânțarul*” reapare la București pentru o scurtă perioadă. Îi urmează, din 18 octombrie 1909, o nouă revistă satirică umoristică ce „*apare în fiecare duminică cu o materie din cea mai*

varietă și hazlie”, sub conducerea succesivă a lui C. I. Justin, Temistocle Grigoriu-Themis și Dim. Nichifor. Secretar de redacție era Ion Pribeagu din Buzău. Articolele erau scrise, în principal, sub pseudonimele *Saky*, *Disperatu*, *L. Lysak-Buzău* și *I. Delabuzău*. „*Desenurile ilustrate*” erau executate de Ary Murnu și Tojo. Încă din primul număr, cititorilor le era prezentat „*Marele succes al Țânțarului*”: Revista «*Țânțarul*» încă înainte de apariție repurtează un succes colosal, mai colosal chiar decât al d-lui Ionel Brătianu....)”. După acest mesaj, destul de „modest”, undeva pe pagina doi, era plasată poezia „Motto” a lui Titi Impușcăfrancu, care ținea locul unui editorial.

„*Țânțarul nu e harnic/Ca harnica furnică/Da-n schimb înțeapă-amarnic/Și n'are pic de frică.*”

Revista „*Țânțarul*” a apărut până în luna decembrie 1910, când, la București, a văzut lumina tiparului publicația „*Urzica*”, condusă de același director al „*Țânțarului*”.

Închei acest articol, în același mod în care acum mai bine de un secol se încheia ultimul număr al „*Țânțarului*”:

„*Azi, neavând ce face/M'am apucat să scriu./Dar, neavând ce scrie/, Termin și mă subscriu.*”

Mihăiță ENACHE, student, anul II, Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice

Două expoziții interesante la Bruxelles - Frida Kahlo și El Greco

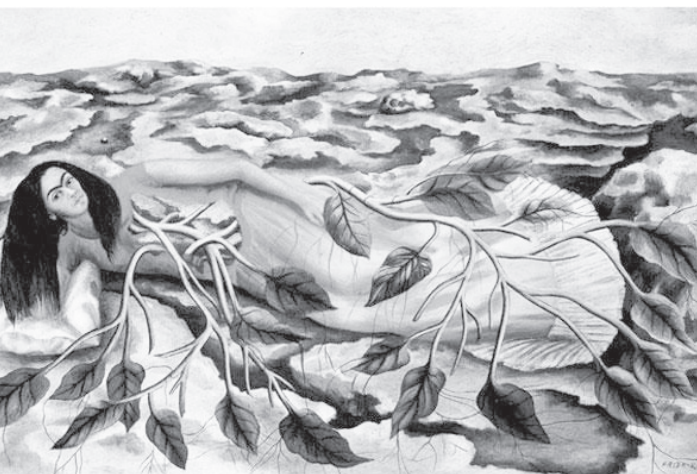
Sunt picturi care nu au părăsit Toledo niciodată, dar care acum, cu ocazia restaurării clădirii, sunt itinerante.

Sunt prezente toate perioadele lui de creație - de la primele lucrări de tranziție dinspre icona bizantină, spre pictura occidentală, realizate la Veneția (de unde a învățat lecția culorii), la picturi din anii petrecuți la Roma (unde și-a însușit perspectiva și unde a fost impresionat de monumentalitatea sculpturii lui Michelangelo, monumentalitate ce va marca toate compozițiile sale), la stilul încheget cu care a pus bazele marii picturi spaniole; și, în sfârșit, galeria portretelor de apostoli, ce privesc către un Hristos cu evidente trimiteri către reprezentarea Pantocratorului, pânze pictate în ultimii patru ani de viață, de o incredibilă modernitate și libertate a gestului. Expoziția urmărește întregul parcurs al destinului lui El Greco, inclusiv cel postum, informația oferită ajungând până în contemporaneitate. După gloria

cunoscută în timpul vieții - surprinzătoare cu atât mai mult cu cât a fost vorba de acceptarea unui alogen într-o societate intolerantă, guvernată de Inchiziție și de un suveran autoritar precum Filip al II-lea - gustul schimbător al epocii l-a confundat pentru aproape trei secole în uitare, eventualele referințe făcându-se exclusiv în mod negativ. Abia sfârșitul secolului al XIX-lea și mai cu seama începutul celui de al XX-lea i-au redat gloria de altădată, recunoașterea definitorie făcându-se în 1908 - anul primei monografii importante, și ulterior în 1910 - o dată cu înființarea, la Toledo, a muzeului „El Greco”.

Frida m-a tulburat prin soarta omului, supus destinului și croindu-și-l în același timp; El Greco - prin soarta artistului și a operei, dependent într-o atât de mare măsură de recunoașterea celorlalți, de valorile istoriei și de capriciile estetice ale epocilor ce se succed.

Daniela CHIRION

Programele Televiziunii *România de Mâine* și *RRM Student FM*

TVRM Educațional

LUNI – 28 februarie 2011

06:00 *Promo USH*
 06:05 **Cronica scepticului** (r)
 06:30 **Ilinca Dumitrescu și invitații săi** (r)
 08:00 **Stele de mâine.**
 Emisiune de Dumitru Lupu
 08:30 **Parodi Press.**
 Emisiune de Nicolae Iliescu
 09:00 **Nimic fără lege.**
 Emisiune de Florin Făiniși
 09:30 **Teleamfiteatrul Universității**
 *Spiru Haret**
 13:00 **Agricultura și alimentația** (r)
 14:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. Dorin Sarafoleanu la dispoziția dvs.
 14:58 *Promo USH*
 15:00 **Teleamfiteatrul Universității**
 *Spiru Haret**
 18:30 **Stagiunea muzicală TVRM.**
 Emisiune de Stela Cristea
 19:00 **Comorile orașului.**
 Emisiune de Cezar Lungu
 19:30 **Stele de mâine.**
 Emisiune de Dumitru Lupu
 20:00 **Apel telefonic.**
 Emisiune de George Nicolau
 21:00 **Academica – Știință.**
 Emisiune de Alexandru Mironov
 22:00 **Harețiștii.** Emisiune de Mugur Popovici
 22:30 **Film documentar – Tehnologia azi**
 23:00 **Contrapunct.**
 Emisiune de George Marinescu
 00:00 **Teleamfiteatrul Universității**
 *Spiru Haret** (r)
 04:00 **Apel telefonic** (r)
 05:00 **Invitatul de la ora 13** (r)

MARȚI –1 martie 2011

06:00 *Promo USH*
 06:05 **Harețiștii** (r)
 06:30 **Mama, tata, ziaarele și eu** (r)
 07:00 **Grădina cu statui** (r)
 08:00 **Stele de mâine.**
 Emisiune de Dumitru Lupu
 08:30 **La sfat cu medicul.**
 Emisiune de Irina Haidetș
 09:00 **Gândești, deci existi.**
 Emisiune de Victoria Dușu
 09:30 **Teleamfiteatrul Universității**
 *Spiru Haret**
 13:00 **Invitatul de la ora 13.**
 Emisiune de Sorin Lupașcu
 14:00 **Din sălile de concert.**
 Emisiune de Mihai Darie
 14:30 **Un răspuns pentru fiecare.**
 Emisiune de Simona Șerban
 15:00 **Teleamfiteatrul Universității**
 *Spiru Haret**
 18:30 **Mama, tata, ziaarele și eu.**
 Emisiune de Viorel Popescu
 19:00 **Calendar cultural – luna martie.**
 Emisiune de Ion Dodu Bălan
 20:00 **Recital muzical.**
 Emisiune de Dumitru Cucu
 20:30 **Nocturna.**
 Emisiune de Mugur Popovici

TVRM Cultural

LUNI – 28 februarie 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
 06:30 **Cronica scepticului** (r)
 07:00 **Academia copiilor** (r)
 08:00 **Mapamond cultural**
 08:30 **Stele de mâine**
 09:00 **Panteon** (r)
 09:30 **Am venit cu drag la voi** (r)
 11:30 **Echipele „Gusti”** (r)
 12:30 **Șlagăr fix**
 13:00 **Ecumenica** (r)
 14:00 **TVRM-edicina** – direct
 15:00 **Dor de acasă** (r)
 17:00 **Teatrul în fotoliul de acasă**
 18:00 **Un răspuns pentru fiecare**
 18:30 **Recital muzical** (r)
 19:00 **Aplauze pentru harețiști**
 19:30 **La sfat cu medicul**
 20:00 **În căutarea folk-ului pierdut** (r)
 21:00 **Cărți în instanță**
 22:00 **Profil spiritual** – arhivă
 23:00 **TVRM-edicina** (r)
 00:00 **Echipele „Gusti”** (r)
 01:00 **Am venit cu drag la voi** (r)
 03:00 **Ecumenica** (r)
 04:00 **Cărți în instanță** (r)
 05:00 **TVRM-edicina** (r)

MARȚI – 1 martie 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
 06:30 **Nimic fără lege** (r)
 07:00 **Contrapunct**
 08:00 **Mapamond cultural**
 08:30 **Stele de mâine**
 09:00 **Generalul Cinema** (r)
 09:30 **La sfat cu medicul** (r)
 10:00 **Film artistic străin**
 Cântecul munților (China) (r)
 11:30 **Agricultura și alimentația** (r)
 12:30 **Circulați, vă rog!**
 13:00 **Invitatul de la ora 13** – direct
 14:00 **Știință și spiritualitate**
 15:00 **Profil spiritual** – arhivă
 16:00 **Stagiunea muzicală TVRM**
 16:30 **Biblioteca virtuală** (r)
 17:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
 18:00 **Academia copiilor** (r)
 19:00 **Românul, cetățean european** (r)
 19:30 **Comorile orașului**
 20:00 **Mama, tata, ziaarele și eu**
 20:30 **Nocturna** – direct

22:00 **Ani de liceu.**
 Emisiune de Ciprian Vasilescu
 22:30 **Film documentar – Tehnologia azi**
 23:15 **Călători în timp.**
 Emisiune de Violeta Screciu
 00:00 **Teleamfiteatrul Universității**
 *Spiru Haret**
 04:00 **La hanul moraritei** (r)
 05:00 **Călători în timp** (r)

MIERCURI – 2 martie 2011

06:00 *Promo USH*
 06:10 **Ani de liceu** (r)
 06:40 **Mama, tata, ziaarele și eu** (r)
 07:00 **Contrapunct** (r)
 08:00 **Stele de mâine.**
 Emisiune de Dumitru Lupu
 08:30 **Virtuți și vicii.**
 Emisiune de Alexandru Lucinescu
 09:00 **Românul, cetățean european.**
 Emisiune de Cristina Păușan-Nuică
 09:30 **Teleamfiteatrul Universității**
 *Spiru Haret**
 13:00 **Muzart.**
 Emisiune de Dumitru Nicolae
 14:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu la dispoziția dvs.
 15:00 **Teleamfiteatrul Universității**
 *Spiru Haret**
 18:30 **Mama, tata, ziaarele și eu.**
 Emisiune de Viorel Popescu
 19:00 **Lumea văzută de aproape.**
 Emisiune de Neagu Udroui
 20:00 **Noi consumatorii.**
 Emisiune de Mihail Dumitru Sandu
 20:30 **Circulați, vă rog!**
 Emisiune de George Nicolau
 21:00 **Academica – Economia pentru cine?**
 Emisiune de Ilie Șerbănescu
 22:00 **Lumea sporturilor.**
 Emisiune de Cristina Matei
 22:30 **Film documentar - Filme, filme, filme**
 23:00 **Contrapunct.**
 Emisiune de George Marinescu
 00:15 **Teleamfiteatrul Universității**
 *Spiru Haret** (r)
 04:00 **Istoria cu învățătură** (r)
 05:00 **Academica Știință** (r)

JOI – 3 martie 2011

06:00 *Promo USH*
 06:10 **Lumea sporturilor** (r)
 06:40 **Mama, tata, ziaarele și eu** (r)
 07:00 **Lumea văzută de aproape** (r)
 08:00 **Stele de mâine.**
 Emisiune de Dumitru Lupu
 08:30 **Academica – Știință.**
 Emisiune de Alexandru Mironov
 09:30 **Teleamfiteatrul Universității**
 *Spiru Haret**
 13:00 **La hanul morăriței.**
 Emisiune de Paulina Irimia
 14:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. Andrei Firică la dispoziția dvs
 15:00 **Teleamfiteatrul Universității**
 *Spiru Haret**
 18:30 **Mama, tata, ziaarele și eu.**
 Emisiune de Viorel Popescu
 19:00 **Agricultura și alimentația.**
 Emisiune de Constantin Predilă
 20:00 **Întâlnire cu folclorul.**
 Emisiune de Theodora Popescu

22:00 **Generația în teniși** – arhivă
 23:00 **Teatrul în fotoliul de acasă**
 00:00 **Nimic fără lege** (r)
 00:30 **Știință și spiritualitate** (r)
 01:30 **Academia copiilor** (r)
 02:30 **Invitatul de la ora 13** (r)
 03:30 **Nocturna** (r)
 05:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)

MIERCURI – 2 martie 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
 06:30 **Circulați, vă rog** (r)
 07:00 **Femeia, adevăr și poveste** (r)
 07:30 **Șlagăr fix**
 08:00 **Mapamond cultural**
 08:30 **Stele de mâine**
 09:00 **Parodi press** (r)
 09:30 **Mama, tata, ziaarele și eu** (r)
 10:00 **Nocturna** (r)
 11:30 **Am venit cu drag la voi**
 13:30 **Deutsche Welle** (r)
 14:00 **TVRM-edicina** – direct
 15:00 **Generația în teniși** – arhivă
 16:00 **Aplauze pentru harețiști**
 17:00 **Cărți în instanță** (r)
 18:00 **Viața ca un spectacol** (r)
 19:00 **La Hanul Morăriței** (r)
 20:00 **Mama, tata, ziaarele și eu**
 20:30 **Noi, consumatori** (r)
 21:00 **Echipele „Gusti”**
 22:00 **Istoria cu învățătură** – arhivă
 23:00 **TVRM-edicina** (r)
 00:00 **Femeia, adevăr și poveste** (r)
 00:30 **Deutsche Welle** (r)
 01:00 **Cărți în instanță** (r)
 02:00 **Viața ca un spectacol** (r)
 03:00 **La Hanul Morăriței** (r)
 04:00 **Echipele „Gusti”** (r)
 05:00 **TVRM-edicina** (r)

JOI – 3 martie 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
 06:30 **Scrisori de acreditare** (r)
 07:00 **Contrapunct**
 08:00 **Mapamond cultural**
 08:30 **Stele de mâine**
 09:00 **Nimic fără lege** (r)
 09:30 **Mama, tata, ziaarele și eu** (r)
 10:00 **Galele TVRM** (r)
 11:30 **Adevăratele stele** (r)
 13:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
 14:00 **TVRM-edicina** – direct
 15:00 **Istoria cu învățătură** – arhivă
 16:00 **Grădina cu statui** (r)
 17:00 **Nocturna** (r)
 18:30 **Cărți și probleme** – arhivă
 19:30 **Cronica scepticului** (r)
 20:00 **Mama, tata, ziaarele și eu**

20:30 **Atelier tv studențesc.**
 Emisiune de Ciprian Vasilescu
 21:00 **Academica – Cărți în instanță.**
 Emisiune de Florin Rotaru
 22:30 **Lauri pentru liceeni.**
 Emisiune de Cristina Matei
 22:30 **Film documentar – Absolut minunat**
 23:00 **Consum cultura.**
 Emisiune de George Stanca
 00:00 **Teleamfiteatrul Universității**
 *Spiru Haret**
 04:00 **Nocturna** (r)
 05:30 **Deschide cartea!** (r)

VINERI – 4 martie 2011

06:00 *Promo USH*
 06:10 **Lauri pentru liceeni** (r)
 06:30 **Mama, tata, ziaarele și eu** (r)
 07:00 **Contrapunct** (r)
 08:00 **Stele de mâine.**
 Emisiune de Dumitru Lupu
 08:30 **Călători în timp.**
 Emisiune de Violeta Screciu
 09:30 **Teleamfiteatrul Universității**
 *Spiru Haret**
 13:00 **Femeia – adevăr și poveste.**
 Emisiune de Ana Maria Ghiur
 13:30 **Film documentar - Cinema**
 14:00 **Din sălile de concert.**
 Emisiune de Mihai Darie
 14:30 **Cronica ST.** Emisiune de Cristian Român
 15:00 **Teleamfiteatrul Universității**
 *Spiru Haret**
 18:30 **Mama, tata, ziaarele și eu.**
 Emisiune de Viorel Popescu
 19:00 **Panteon.** Emisiune de Neagu Udroui
 19:30 **Recital muzical.**
 Emisiune de Dumitru Cucu
 20:00 **Apel telefonic.**
 Emisiune de George Nicolau
 21:00 **Casă dulce românească.**
 Emisiune de Cătălin Maximciuc
 22:00 **Performeri în arenă.**
 Emisiune de Mugur Popovici
 22:30 **Cinefilia.** Emisiune de Daniel Paraschiv
 00:00 **Teleamfiteatrul Universității**
 *Spiru Haret** (r)
 04:00 **Apel telefonic** (r)
 05:00 **Panteon** (r)
 05:30 **Atelier TV studențesc** (r)

SÂMBĂȚĂ – 5 martie 2011

06:00 *Promo USH*
 06:10 **Performeri în arenă** (r)
 06:30 **Casă dulce românească** (r)
 07:30 **Noi consumatorii** (r)
 08:00 **Stele de mâine.**
 Emisiune de Dumitru Lupu
 08:30 **Teleamfiteatrul Universității**
 *Spiru Haret**
 10:30 **Biblioteca virtuală.**
 Emisiune de Ionel Benea
 11:00 **Academia copiilor.**
 Emisiune de Irina Haidetș
 12:00 **Întâlnire cu folclorul.**
 Emisiune de Theodora Popescu
 12:30 **Cronica scepticului.**
 Emisiune de Cristian Român
 12:57 *Promo*
 13:00 **En garde!** Emisiune de Carmen Fulger
 14:00 **Un actor în culise.**
 Emisiune de Viorel Popescu

20:30 **Virtuți și vicii**
 21:00 **Teatrul în fotoliul de acasă**
 22:00 **Profil spiritual** – arhivă
 23:00 **TVRM-edicina** (r)
 00:00 **Galele TVRM** (r)
 01:30 **Cronica scepticului** (r)
 02:00 **Adevăratele stele** (r)
 03:30 **Grădina cu statui** (r)
 04:30 **Virtuți și vicii** (r)
 05:00 **TVRM-edicina** (r)

VINERI – 4 martie 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
 06:30 **Noi, consumatori** (r)
 07:00 **Un răspuns pentru fiecare** (r)
 07:30 **Un actor și rolurile sale** – arhivă
 08:00 **Mapamond cultural**
 08:30 **Stele de mâine**
 09:00 **Aplauze pentru harețiști** (r)
 09:30 **Mama, tata, ziaarele și eu** (r)
 10:00 **En garde!** (r)
 11:00 **Atelier TV studențesc**
 11:30 **Cronica ST** (r)
 12:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
 13:00 **Comorile orașului** (r)
 13:30 **Deutsche Welle** (r)
 14:00 **Lumea văzută de aproape** (r)
 15:00 **Profil spirirtual** – arhivă
 16:00 **Echipele „Gusti”** (r)
 17:00 **Muz-art** (r)
 18:00 **Cinefilia** (r)
 18:30 **Scrisori de acreditare** (r)
 19:00 **Consum cultura** (r)
 20:00 **Mama, tata, ziaarele și eu**
 20:30 **Nimic fără lege**
 21:00 **La Hanul Morăriței**
 22:00 **Românul, cetățean european**
 22:30 **Femeia, adevăr și poveste**
 23:00 **Șlagăr fix**
 23:30 **Stagiunea muzicală TVRM** (r)
 00:00 **Atelier TV studențesc** (r)
 00:30 **En garde!** (r)
 01:30 **La Hanul Morăriței** (r)
 02:30 **Lumea văzută de aproape** (r)
 03:30 **Muz-art** (r)
 04:30 **Românul, cetățean european** (r)
 05:00 **Consum cultura** (r)

SÂMBĂȚĂ – 5 martie 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
 06:30 **Gândești, deci existi** (r)
 07:00 **Contrapunct**
 08:00 **Întâlnire cu folclorul** (r)
 08:30 **Stele de mâine**
 09:00 **Atelier TV studențesc** (r)
 09:30 **Mama, tata, ziaarele și eu** (r)
 10:00 **Academia copiilor**

14:30 **Adevăratele stele.**
 Emisiune de Sorin Lupașcu
 15:58 *Promo*
 16:00 **Magazin de weekend.**
 Emisiune de Marius Voicu
 16:30 **Cinepanorama.**
 Emisiune de Eugen Atanasiu
 17:00 **Ilinca Dumitrescu și invitații săi**
 18:30 **Contrapunct.**
 Emisiune de George Marinescu și Simona Șerban
 19:30 **Am venit cu drag la voi.**
 Emisiune de Georget Nucă
 21:30 **Viața ca un spectacol.**
 Emisiune de Viorel Popescu
 22:30 **CONCERT PENTRU EUROPA – Ediția 2005 (ORF / Austria)**
 00:00 **Cafe concert.** Emisiune de Sorin Petre
 00:30 **Adevăratele stele** (r)
 02:00 **Viața ca un spectacol** (r)
 03:00 **Academica Știință** (r)
 04:00 **Am venit cu drag la voi** (r)

DUMINICĂ – 6 martie 2011

06:00 *Promo USH*
 06:10 **Cinepanorama** (r)
 06:30 **Panteon** (r)
 07:00 **Deutsche Welle.**
 Emisiune de Oana Popescu
 07:30 **Deschide cartea!**
 Emisiune de Alexandru Mironov
 08:00 **Ecumenica.**
 Emisiune de Sorin Bejan
 09:00 **Vorbiți, scrieți românește.**
 Emisiune de Valeriu Marinescu
 09:30 **Basmele copilăriei.**
 Emisiune de Carmen Fulger
 10:30 **Idei în dialog.**
 Emisiune de Corneliu Toader
 12:00 **Starea de duminică.**
 Emisiune de Sorin Bejan
 12:30 **Scena ca istorie.**
 Emisiune de Violeta Screciu
 13:30 **Miorița – antologie de folclor tradițional.** Emisiune de Ioan Filip
 14:00 **Șlagăr fix.**
 Realizator Sorin Lupașcu
 15:00 **Teatrul în fotoliul de acasă.**
 Emisiune de Viorel Popescu
 16:00 **În căutarea folk-ului pierdut.**
 Emisiune de Maria Gheorghiu
 17:00 **Scrisori de acreditare.**
 Emisiune de Mihaela Mihailide
 17:30 **Dor de-acasă.** Emisiune de divertisment
 Realizator Puiu Stoicescu
 19:30 **Grădina cu statui.**
 Emisiune de Neagu Udroui
 20:30 **Galele TVRM organizate de Societate Națională Spiru Haret pentru Educație Știință și Cultură**
 Emisiune de Georget Nucă
 22:00 **Film artistic:**
 Draga mea secretară (SUA)
 00:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
 01:00 **Dor de-acasă** (r)
 03:00 **Galele TVRM** (r)
 05:00 **Scena ca istorie** (r)

*În emisiunea **Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret** sunt prezentate **Consultații pentru sesiunea de examene.** Emisiunea este realizată în cadrul Departamentului Învățământ.

11:00 **Lumea văzută de aproape**
 12:00 **Știință și spiritualitate** (r)
 13:00 **Invitatul de la ora 13** (r)
 14:00 **Scrisori de acreditare**
 14:30 **În căutarea folk-ului pierdut**
 15:30 **Gândești, deci existi**
 16:00 **Adevăratele stele**
 17:30 **Virtuți și vicii** (r)
 18:00 **Viața ca un spectacol**
 19:00 **Aplauze pentru harețiști**
 19:30 **Șlagăr fix**
 20:00 **Generalul cinema**
 20:30 **Cronica scepticului**
 21:00 **Galele TVRM**
 22:30 **Lumea văzută de aproape** (r)
 23:30 **Femeia, adevăr și poveste** (r)
 00:00 **Cronica scepticului** (r)
 00:30 **Invitatul de la ora 13** (r)
 01:30 **Academia copiilor** (r)
 02:30 **Scrisori de acreditare** (r)
 03:00 **Gândești, deci existi** (r)
 03:30 **Viața ca un spectacol** (r)
 04:30 **Galele TVRM** (r)

DUMINICĂ – 6 martie 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
 06:30 **Aplauze pentru harețiști** (r)
 07:00 **Gândești, deci existi!** (r)
 07:30 **Stagiunea muzicală TVRM** (r)
 08:00 **Cronica ST**
 08:30 **Stele de mâine**
 09:00 **Deutsche Welle**
 09:30 **Noi, consumatori** (r)
 10:00 **Ecumenica**
 11:00 **Un actor și rolurile sale** – arhivă
 11:30 **Recital muzical**
 12:00 **Agricultura și alimentația**
 13:00 **Întâlnire cu folclorul**
 13:30 **Grădina cu statui**
 14:30 **Parodi press**
 15:00 **Muz-art**
 16:00 **Cinefilia**
 16:30 **Consum cultură**
 17:30 **Dor de-acasă** – direct
 19:30 **Panteon**
 20:00 **En garde!**
 21:00 **Film artistic străin**
 Draga mea secretară (SUA, 1949)

22:30 **Șlagăr fix** (r)
 23:00 **Biblioteca virtuală**
 23:30 **Cărți și probleme** – arhivă
 00:30 **Agricultura și alimentația** (r)
 01:30 **Dor de-acasă** (r)
 03:30 **Biblioteca virtuală** (r)
 04:00 **En garde!** (r)
 05:00 **Grădina cu statui** (r)

RADIO ROMÂNIA DE MÂINE — STUDENT FM

LUNI – VINERI

07.00-10.00
BUNĂ DIMINEAȚA USH!
 Realizator: Tiberiu Ursan
 10.00-13.00
TACHE ȘI FACE
 Realizator: Robert Tache
 13.00-16.00
CUTIA PANDOREI
 Realizator: Kristine
Marți 13.00-14.00 – INVITATUL DE LA ORA 13
 Realizator: Sorin Lupașcu
 16.00-19.00
FRESH NEWS
 Realizatori: Otilia Zamfir
 19.00-22.00
DESTRESEARA
 Realizator: Maria Ilie
 22.00-23.00
Luni-Joi MUZICĂ
Vineri 00.00-06.00 – NIGHT FEVER
 23.00-24.00
Luni-Joi CAFÉ NOCTURN
 Realizator: Luminița Bondrea
Luni 00.00-01.00 **PRINTRE RÂNDURI** (r)
 Realizatori: Otilia

Sesiune științifică omagială: *SPIRU HARET – CONTEMPORANUL NOSTRU*

SPIRU HARET – CTITORUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ROMÂNESC MODERN, SPIRITUL TUTELAR AL UNIVERSITĂȚII NOASTRE

(Urmare din pag.1)

Opera lui Spiru Haret, considerată ca o realizare practică exemplară, a fost adeseori și continuă să fie privită în perspectivă factologică.

Intrebarea care se ridică este dacă în persoana lui Spiru Haret se identifică numai un mare om de școală, așa cum este prezentat frecvent în literatura de specialitate, sau se evidențiază și un remarcabil creator de doctrină în sfera educațională. Altfel spus, dacă inițiativele sale în materie de organizare, administrare și dezvoltare a învățământului românesc reprezintă doar un demers valoros de ordin istoric sau conține și o seamă de concepte generative, de o incontestabilă actualitate. La urma urmei, cum ar fi fost cu putință o construcție spirituală de anvergura celei create de Haret în lipsa unor idei călăuzitoare îndelung elaborate? Împărțim convingerea că întreaga operă a lui Spiru Haret – de la mecanica cerească la mecanica socială, de la reforma legislației școlare la stabilirea conținutului educației – probează o gândire unitară cu înalte semnificații filosofico-sociologice. Dimensiunea și trăinicia înfăptuirii sale nu pot fi explicate integral decât prin viziul orizont ideatic care le-a animat, în scopul afirmării esenței individului supus educației.

Prin totuși activitatea sa, Haret a căutat să transforme societatea românească cu ajutorul învățământului, fără a neglija implicațiile factorilor politico-economici. Însă, în concepția sa, prosperitatea economică va rămâne întotdeauna legată de progresul cultural: „*Una nu merge fără alta*”, spunea el. Factorii economici devin operanți numai prin efortul de culturalizare a generațiilor. Ca urmare, Haret va acorda o atenție cu totul deosebită mersului școlii, pentru a realiza, cu ajutorul acesteia, idealul de schimbare a vieții oamenilor. La baza acestui generos proiect reclamat de istorie, el va așeza ideea valorificării puterilor sufletești ale poporului român, prin organizarea unor acțiuni eficiente de instruire a tinerei generații.

În concepția lui Spiru Haret, dezvoltarea integrală a potențelor intelectuale și morale ale poporului în folosul patriei și al individului educațional, un precept teoretic și un instrument practic de declanșare a energiei creatoare românești. Această idee și-a precizat conținutul și și-a extins aria pe măsură ce autorul ei a adâncit cunoașterea realităților economico-sociale și culturale, pe baza unei investigații neabătute a vieții și a năzuințelor oamenilor de participare la dezvoltarea statului român. Având ca bază de plecare și de susținere, ca strategie ofensivă, învățătura, Haret consideră că: citez: „*problema cea mai importantă care stă în fața țării o constituie ridicarea țăranimii și a lumii muncitoare*” – am încheiat citatul.

Din toate actele sale de conducere, de orientare socio-economică reiese că școala este o forță revoluționară de neînvins, mereu în creștere în lupta pentru luminarea poporului. Și această luptă a fost dusă de Haret fără încetare, urmărind cu perseverență modernizarea învățământului de toate gradele. Spiru Haret a acordat o atenție și o atenție primordială învățământului primar. Acesta trebuie să fie: „*temeiul culturii într-o țară democratică. Dacă universitățile pot da strălucire țării în afară de hotarele ei, cuceririle științei nu devin patrimoniul comun al națiunii decât dacă sunt răspândite de un învățământ primar bine organizat și bine susținut. Școala primară bine organizată face nu numai pe cetățeanul vrednic al unei democrații, dar înlesnește și dezvoltarea bunei stări a populației*”. În acest scop, Haret construiește școli în toate satele și extinde obligativitatea școlarizării atât la sate, cât și la orașe.

În ceea ce privește învățământul secundar, durata crește de la 7 la 8 ani și procesul de învățământ se împarte în curs inferior sau gimnazial (finalizat cu un examen de capacitate), și un curs superior (finalizat cu un examen de bacalaureat), cu 3 secții: reală, modernă și

clasică, fiecare din cele două cursuri având durata de câte 4 ani. Crearea secției reale prin Legea din 1898 a însemnat pentru țara noastră impulsul necesar în vederea formării unui corp de specialiști în științele matematice și ale naturii și în științele tehnice. În același timp, Legea Haret a creat seminariile pedagogice pentru pregătirea profesorilor secundari, a dezvoltat școlile normale care formau învățători și institutori, a impus elaborarea de programe analitice de învățământ și a introdus selecționarea profesorilor printr-un examen de capacitate. Pentru ca învățământul secundar să răspundă mai bine nevoilor societății, Spiru Haret hotărăște, printr-o circulară din 1897, organizarea concursurilor de admitere în cazul când cererile de înscriere depășesc numărul de locuri disponibile. El limitează numărul elevilor în clasă, numărul elevilor admiși în clasa întâi secundară și cere orientarea elevilor spre învățământul profesional.

Referitor la învățământul superior, prin Legea din 1898 se prevedea: trecerea de la universitatea ale cărei facultăți își desășurau activitatea separat, izolat, la o instituție complexă și armonioasă de învățământ superior, adevărat centru cultural al țării, având propria sa personalitate, o autonomie constructivă, cu necesara integrare într-un sistem național, stimulator și generator de noi valori, în care să se asigure progresul științei, literelor, artelor, contribuind, concomitent, la formarea spiritului „public”, prin atenția deosebită acordată culturii naționale.

Legea inițiată, promovată și aplicată de marele nostru înaintaș consacra, pentru universități:

- asumarea fermă, responsabilă a rolului de înaltă instituție care pregătește tineretul pentru profesiunile de stat și pentru cele liberale;
- cerința ca facultățile de litere, filosofie și științe să formeze cadre didactice pentru școala secundară;
- constituirea pe lângă catedre, după caz, de laboratoare, seminarii universitare, clinici etc.,

pentru a asigura îmbinarea instrucției teoretice cu pregătirea practică și cu cea de cercetare științifică;

- înființarea Seminarului pedagogic la București și Iași, în scopul completării pregătirii teoretice a viitorilor profesori cu cea de practică pedagogică.

Spiru Haret nu s-a mulțumit să elaboreze și să impună Legea învățământului din 1898, care l-a făcut celebru ca ministru al instrucțiunii. El a consolidat-o și i-a asigurat o funcționalitate din ce în ce mai mare prin circulare și decizii care cuprindeau întreaga viață școlară, instituțiile școlare și auxiliarele lor, întregul personal din învățământ.

În ceea ce privește perfecționarea profesională a cadrelor didactice din învățământul secundar și profesional, organizează, anual, conferințe pentru profesorii de limba română, de limbi străine, de geografie, de istorie, de fizică, de chimie, de matematică. Cu grija de a realiza un învățământ de calitate, Haret constituie, în 1907, o comisie care va inspecta școlile publice și particulare, iar în 1908 convoacă o conferință a directorilor de școli secundare, comerciale, normale etc., solicitând propuneri și sugestii pentru îmbunătățirea procesului de învățământ.

Crezul marelui fondator al școlii naționale s-a aflat mereu sub semnul preocupării dacă școala românească a ajuns și „*merită pe deplin numele de școală națională*”, al cărei scop fundamental era de a forma tineretul în jurul unor idealuri moderne, de a-l stimula să învețe și să contribuie la prosperitatea întregului popor.

Pledând pentru unitatea și tăria statului român – ideal ce mobiliza conștiința românilor în întreaga perioadă dintre 1877–1918 –, Spiru Haret scria, în 1907, că un asemenea ideal nu se poate împlini decât „*prin cultură, prin o viață mai bună, prin înțelegerea cât mai exactă a rostului nostru în lume, prin dezvoltarea cât mai mare a simțului de iubire de țară și de mândrie de neam. Cine vrea să scurteze cursul vremii pe alte căi, își pierde timpul și munca în zadar, și din vântul pe care-l seamănă nu va culege decât furtună*”. În viziunea haretiană, „*patria nu este numai pământul din care scoatem rente. Patria o face și limba, și istoria, și religia și tradițiile. A da cu piciorul în toate acestea, este a se lepăda cineva de patria sa... Precum un părinte nu are dreptul a-și lăsa copilul fără instrucție, cu mai mare cuvânt el nu are dreptul de a-i da o educație antinațională, care face dintr-insul un element instrăinat de țară...*”.

În același timp, Spiru Haret manifestă o atență preocupare pentru ca școala să fie doar instituție în care se asigură instruirea tineretului, ci și cea în care se realizează educația, fapt ce se dovedește a fi, și astăzi, la fel de important și actual: „*Un foarte grav defect al întregului nostru învățământ, fără excepție, este de a nu se ocupa*

decât de instrucțiunea și nicidecum de educațiunea tinerimii. Tot ce se face, tot ce se plănuiește este numai pentru programe, material didactic și alte lucruri ce au ca scop de a introduce în mintea copiilor cea mai mare doză posibilă de cunoștințe. Negreșit – o instrucțiune solidă și variată este indispensabilă unui om în îndeplinirea îndatoririlor sale către sine, către familia sa și către patrie, însă ea nu este de ajuns pentru a satisface trebuințele vieții complete... Mai trebuie ca omul să aibă conștiința tuturor drepturilor și datorțiilor sale, precum și conștiința, convingerea intimă și profundă că prin neobservarea și neîndeplinirea lor nu poate fi cu adevărat fericit în viață. Trebuie să aibă atât de mult de deprinderea de a-și face datoria, încât să și-o facă în mod natural, cu plăcere și fără greutate, să sufere când nu și-ar face-o”. Astăzi privim cu uimire eforturile considerabile, pe care le-a depus în întreaga sa viață pentru împlinirea năzuinței de a realiza în țara noastră un înalt mediu de cultură și civilizație. Și a izbutit, a izbutit cu adevărat să construiască un edificiu de educație de o asemenea înălțime și trăinicie încât, în sfârșit, să-i permită legitima satisfacție de a putea consemna: citez: „*Plec din lume cu mulțumirea că nu am pierdut vremea și că mi-am îndeplinit datoriile, atât pe cât puteam să mi le îndeplinesc în împrejurările în care am trăit și în marginea puterilor mele fizice și intelectuale*” – am încheiat citatul. Însă, figura luminoasă a lui Spiru Haret, departe de a se fi retras în culele adânci ale timpului, avea să ateste o prezență mereu actuală, asemenea unui mare ctitor care se identifică cu opera pe care a creat-o: școala modernă a României. Ea este opera care avea să-i asigure în conștiința poporului nostru un loc pe măsura dăruirii cu care l-a slujit neclintit.

Atâtă vreme cât școala va rămâne preocupată de valorificarea integrală a potențialului intelectual al națiunii române, spiritul ei haretian va dăinui cât neamul românesc.

Distins auditoriu,

Cele prezentate în fața dumneavoastră reliefează doar una din dimensiunile complexei opere haretiene. Colegii mei vor întregi, în comunicările lor, imaginea acestei remarcabile personalități. Iar această ilustră personalitate a devenit, de la înființarea Universității Spiru Haret, în cadrul Fundației România de Măine, spiritul său tutelar.

Ceea ce am început să construim, acum două decenii, a izvorât din necesitatea ca întreaga substanță valorică difuză a vieții și operei haretiene să se reîncorporeze într-o iconă vie și dimensiunile reale ale personalității lui Spiru Haret să-i fie restituite la adevărata lor valoare. A fost strădania de a face din inconfundabilele idei haretiene adevărate simboluri ale activității noilor instituții create. Și, astfel, în timp, s-a construit,

pas cu pas, un nou model de aplicare și exprimare a valorilor și tradițiilor culturale românești.

În amplul complex instituțional reprezentat de Fundația România de Măine, alcătuit din Universitatea Spiru Haret, institute de cercetare științifică, radioteleviziune, editură, publicație săptămânală, tipografie, club studențesc, complex sportiv, câmine studențești etc., precum și în Societatea Națională Spiru Haret pentru Educație, Știință și Cultură vedem întruchipate idei, speranțe și îndemnuri ale ilustruului înaintaș.

Acest complex instituțional inedit, realizat exclusiv din resurse proprii și orientat programatic spre viitor, care dispune de o infrastructură modernă puternică, de resurse umane valoroase, s-a impus în conștiința publică, dobândind un binemeritat prestigiu intern și internațional. Valorificând prețioasa moștenire haretiană și ducând-o mai departe, suntem pe deplin conștienți de marea răspundere pe care ne-am asumat-o. Rezultatele obținute până acum ne îndreptătesc să afirmăm că drumul urmat a fost cel corect, că Spiru Haret ar fi apreciat înfăptuirile noastre.

Stimați colegi,

În final, nu găsec cuvinte mai potrivite și mai alese decât cele rostite, de marele nostru cărturar Nicolae Iorga, la Congresul Corpului Didactic, care s-a desfășurat la Focșani, în anul 1907: citez: „*Acel care a lucrat atât de mult și de bine pentru ridicarea și întărirea dumneavoastră, a școlăii și țăranimii, și căruia îi datorăm, în cea mai mare măsură, puterea pe care o reprezentați în opera de luminare a poporului, este fostul ministru al școalelor, Spiru Haret. Și când vă vorbesc despre el, în semn de respect, sculați-vă în picioare!*”

Să ne ridicăm și noi, spiritualicește și sufletește, la nivelul personalității lui Spiru Haret, care s-a înscris de mult în istoria țării noastre ca „*omul școlii*”, om pe care nimeni nu l-a egalat până în prezent și să-i ducem moștenirea prețioasă mai departe, îmbogățind-o continuu. Cred că este evident că ideile haretiene sunt de o actualitate incontestabilă. Mersul țării înainte este de neconceput fără ridicarea continuă a nivelului cultural al întregii națiuni. După cum sublinia academicianul Radu Voinea, dacă economia poate fi comparată cu hrana, cultura trebuie comparată cu aerul. Ambele sunt necesare unei ființe, dar aerul, respectiv cultura, este o prioritate.

Să acționăm, și în continuare, cu aceeași dăruire și responsabilitate, pentru ca instituțiile aniversate astăzi să ocupe, și pe mai departe, un loc de frunte în învățământul, știința și cultura națională, contribuind major la progresul României!

Vă mulțumesc.

CARACTERUL NOVATOR AL CONCEPȚIEI SOCIOLOGICE HARETIENE

(Urmare din pag.1)

Fenomenele ciocnirilor și al difuziei își găsesc modele în lucrare, referindu-se la forțele sociale. Lucrarea se încheie cu aprecierea că o civilizație integrală implică dezvoltarea armonioasă în cele trei direcții: intelectuală, economică și morală.

De fapt, demersul haretian se înscrie în contextul în care mari sociologi, precum Emile Durkheim și Max Weber, elaborau lucrări fundamentale despre știința sociologiei, știință născută în epoca modernă și emblematică pentru civilizația industrială. Conștient de faptul că societatea este realitatea cea mai complexă, iar organizarea și conducerea ei nu se mai puteau realiza fără cunoașterea științifică a fenomenelor și proceselor sociale, Haret intră, fără complexe, în dialog cu sociologii, opiniile exprimate de mulți dintre ei reprezentând mărturie ale valorii lucrării sale. El scrie: „*Sociologia este o știință foarte grea, și dacă cineva caută să găsească pentru dânsa căi nouă, este numai cu scopul de a-i înlesni calea, de a face studiul ei mai ușor, mai repede și mai puțin complicat*”.

Spiru Haret nu discută chestiunea sociologiei ca știință, ci este preocupat de modul cum poate sociologia să beneficieze de virtuțile matematicii în asigurarea unei rigori științifice demersului sociologic. Lucrarea sa, „*Mecanica socială*”, „*este o încercare de aplicare a metodei științifice la cercetarea problemelor sociale*”, „*metodă care va permite... să se introducă în studii problemelor sociale, puțin câte puțin, acea rigoare a raționamentului care dă atât de strălucite rezultate în ceea ce numim științele exacte*”. În acest fel, consideră Haret, ar putea fi soluționate unele probleme „*care astăzi sunt prea adeseori la bunul plac al inspirației de moment, al întâmplării sau al pasiunilor*”.

Lucrarea lui Haret este fondatoare prin argumentele ei despre necesitatea unui demers nou în studiul societății. Ea nu este o lucrare sofisticată de matematică. Procedul ei este unul ingenios: mai întâi se prezintă analiza matematică a unei probleme, apoi se fac exemplificări care dovedesc cele demonstrate matematic. Spiru Haret cerea ca sociologia să devină o știință pozitivă, societatea trebuind studiată cu rigoroarea matematicii. Concepând socialul ca parte intrinsecă a universului, a cărui cunoaștere se realizează prin modelele mecanicii raționale, Haret consideră că mecanica socială nu este altceva decât adevărate cauzalități fenomenelor sociale la norme și judecățile matematicii. Este probabil, scrie Haret, „*că și în sociologie, ca și în mecanică, trebuie să fie elemente a căror variațiune determină variațiunea tuturor celorlalte; dar încă nu știm cari sunt aceste elemente*”. În esență, sociologia este un studiu de evoluție a societăților, un studiu al mișcării. Mecanica rațională se ocupă de mișcarea abstractă, pe baza unui număr mic de postulate studiate numai prin logica matematică. Sociologiei ca știință despre societate îi revine stabilirea adevărului postulatelor privind societatea pe cale experimentală sau prin

metoda axiomatică. Ca matematician, Haret a urmărit dacă principiile, conceptele și formulele matematice pot fi aplicate la studiul societății, de aceea nu a acordat atenție paradigmelor sociologice. În opțiunea lui, a intervenit, desigur, experiența sa de om de stat, de agent social obligat continuu de presiunile de a da soluții la chestiuni sociale acute și de maximă relevanță pentru societatea românească. Matematicianul Haret a fost solicitat de omul de stat Haret să găsească formulele necesare pentru decizii politice și administrative la probleme sociale concrete, așa cum el însuși o spune în „*Introducere*”.

Concepția sociologică haretiană se întemeiază pe natura vieții sociale, iar ca element fundamental al vieții sociale este considerat individul. Acesta, însă, nu este un element inert al societății, ci cu trebuințele, aspirațiile și idealurile sale caută să modifice mediul social.

Examinând echilibrul social, Haret caută o explicație pentru stabilitatea societății. În societate, echilibrul social al unui individ este starea în care se găsește el atunci când suprimarea forțelor sociale ce acționează asupra lui nu-i schimbă starea socială. Starea de echilibru a unui sistem de forțe sociale nu implică starea de repaus social a individului sau a societății. Altfel spus, societatea nu se reduce la suma mecanică a acțiunilor individuale, ci este o realitate diferită. Puntea între individ și societate este asigurată de grupurile sociale.

Haret acordă un spațiu extins dinamicii sociale. Acest segment al vieții sociale este analizat prin ceea ce el numește axiome ale dinamicii sociale: principiul inerției, principiul mișcărilor relative și principiul egalității acțiunii și reacțiunii. Totodată, el crede că metoda aproximațiilor este profitabilă în analiza fenomenelor sociale, întrucât „*prin aproximări succesive, ne putem apropia, în măsura dorită, de legea exactă*”. Starea socială a unui individ este variabilă, din cauza împrejurărilor care o influențează: „*Vom numi starea socială sau situația socială a unui individ starea definită prin ansamblul celor trei mărimi care vor reprezenta avuția sa economică, avuția sa intelectuală și avuția sa morală*”. „*Această schimbare de poziție o vom numi mișcare socială a individului, și vom numi Mecanica socială știința care va studia legile mișcărilor sociale astfel definite*”.

Concepând funcționarea societății prin relațiile cauzale, în care este direct implicat individul, este limpede că Haret nu putea să facă abstracție de elementul esențial al organizării și funcționării societății – legea. Considerăm că în acest capitol se regăsește cel mai mult omul de stat ce a legiferat cu succes, într-un domeniu deosebit de important al vieții sociale – învățământul. Spiru Haret insistă nu atât pe ceea ce este o lege, ci pe efectele ei și pe modalitățile de aplicare. Viziunea sa științifică și democratică se regăsește în principii său fundamentale, potrivit cărora legea trebuie să tindă a realiza cea mai mare sumă de bine posibil: „*Binele social pentru un individ constă în a-și conserva și a-și mări pe cât posibil avuția sa economică, intelectuală și morală*”. Este dificil, însă, apreciază Haret, ca

efectele unei legi să se facă resimțite în aceeași măsură pentru toți membrii corpului social. Legea în sine nu poate produce nimic. Ea trebuie aplicată în spiritul și litera ei de către agenți sociali specializați, dar și de către instituțiile și actorii sociali. Mai mult, nu este suficientă cunoașterea scopului unei legi: „*trebuie să facem totodată în așa fel încât legea să-și atingă scopul în modul cel mai economic posibil; alfel spus, trebuie să realizăm maximum de lucru util cu minimum de cheltuială de forță și de timp*”.

Și un alt adevăr de o indiscutabilă actualitate merită subliniat: legea trebuie să fie clară, precisă, simplă, lipsită de subtilități inutile care afectează ideile principale: „*Nuam în acest fel se va atenua, dacă nu se poate evita totul, flagelul pe care îl reprezintă cei ce dau mereu explicații și interpretări, de fapt dușmani ai oricărei aplicații exacte și sincere a legii*”. Haret sesizează și un pericol derivat din iluzia că o lege acționează de la sine, după ce a fost adoptată: „*O eroare destul de frecventă constă în a crede că o lege adoptată votată va produce, prin însuși acest fapt, efectele urmărite. O lege nu este decât un instrument care nu acționează decât acolo unde o forță o pune în mișcare. Cea mai bună asigurare a succesului unei legi este ca să răspundă unei necesități general resimțite și să fie admisă de cea mai mare parte a societății, căci atunci fiecare membru al societății devine un colaborator sigur*”.

O atenție specială este acordată de Spiru Haret analizei cauzelor formării și dezvoltării societății. Sunt numărate cauzele care stau la baza existenței sociale, spune Haret, dar ele pot fi împărțite în trei categorii principale: *cauze de natură economică, cauze de natură intelectuală și cauze de natură morală*. Analizând cele trei tipuri de cauze, Haret nu sugerează existența unei ierarhii a acestora, însă, atunci când examinează capitalul, el precizează: „*în viața socială, mobilitatea de natură economică sunt cele care au cea mai mare influență*”. Sesizând puterea economicului în orice societate, Spiru Haret se dovedește a fi un incontestabil vizionar. Pentru el, capitalul este o condiție sine qua non a existenței fiecărui membru al societății. Dar, precizează savantul român, „*dacă se menține organizarea socială actuală, se poate calcula aproape matematic ziua în care tot capitalul pământului ar fi reunit în mâinile câtorva*”, fapt confirmat pe deplin la începutul mileniului nostru, când câteva sute de familii dețin puterea economică și financiară a lumii.

Potrivit concepției haretiene, nu este suficientă existența unei bunăstări a unei societăți: „*mai este necesar ca ea să fie repartizată cât se poate de armonios în masa socială, căci este greu să numim bogată sau cultă o societate în care avuțiile colosale ale câtorva indivizi se ridică deasupra unei mulțimi de înfometați sau în care pătura subțire de intelectuali maschează și ascunde masa de jos care zace în ignoranță. Dacă vreun ideal trebuie urmărit, el trebuie căutat numai în această direcție; căci se poate concepe foarte bine o stare socială în care indivizii să-și*

aibă partea lor suficientă din toate foloasele civilizației; și dacă atingerea unui asemenea ideal apare dificilă, este totuși permis să se facă mereu eforturi pentru a ne apropia de el, cât mai mult cu putință”.

În ceea ce privește analiza civilizației, obiectivul lui Spiru Haret este acela de a demonstra ideea despre virtuțile civilizației moderne în asigurarea unor condiții optime de viață pentru toți oamenii: „*Se știe astăzi, ceea ce nicidecum nu ar fi trebuit să fie ignorat, anume că fiecare om are dreptul la un minimum de bunăstare, care cuprinde: libertate și securitate personală, hrană sănătoasă și îndestulătoare, locuință igienică, îmbrăcăminte*”. „*Civilizația – spune Haret – trebuie să aibă drept scop de a diminua suma suferințelor societății umane*”. Ea reprezintă un factor fundamental de emancipare a ființei umane, distrugerea ei echivalând cu distrugerea moștenirii umane în timp. Adept al continuității civilizațiilor, savantul român consideră că distrugerea sau dispariția unor civilizații nu înseamnă că orice progres creat de ele este anulat: „*Civilizația modernă își implantă rădăcinile în civilizațiile asiene, elamite, babilonice și egiptene, disparte de foarte mult timp, precum și în cea a grecilor care au cules și au sporit zestrea Orientului pentru a o transmite romanilor, care, la rândul lor, au făcut-o ca să ne parvină*”.

În ceea ce privește progresul social, Haret identifică, în afara violenței, și alte primejdii care-l pot afecta, și anume, „*abuzul de convenții și de formule*”, subliniind efectele negative ale formelor fără conținut. „*Sub acoperșul formulelor, se ajunge adesea la consecințe care constituie o negare a celui mai elementar bun simț. Libertatea cuvântului este un mărget principiu, căci ea este conștiința unuia și nu înălțări, acela al libertății de gândire. Dacă însă cuvântul este întrușinat pentru atâtea ură, atunci, în mod evident, el va fi în poziție cu orice ordine. Acest abuz de formule și convenții a făcut să dispară noțiunea dreptului în haosul procedurii, ceea ce se exprimă prin dictonul: ‘forma înghite fondul’, o adevărată monstruoziitate*”. Această idee haretiană, pe deplin actuală, se înscrie organic în curentul culturii critice românești, care a tratat fenomenul formelor fără fond, consecință directă a modului fals de edificare a civilizației moderne.

O idee de mare importanță și actualitate, care se regăsește în lucrarea haretiană, se referă la consecințele rezultate din contradicția dintre civilizație și violență. Întâlnindu-se în modul de abordare cu o serie de autori care au analizat relația dintre grandezza unor civilizații și

sufărințele profunde care au stat la baza edificării lor, Haret nu acceptă realizările unor civilizații trecute, deoarece s-au făcut cu sacrificiul maselor. Spre deosebire de civilizațiile anterioare, însă, civilizația modernă ar acorda locul cuvenit condiției umane: „*Dar ceea ce constituie gloria civilizației noastre și o distinge de cele ce au precedat-o este că bunăstarea economică, intelectuală și morală a celor săraci și dezmoșteniți ocupă primul lor în preocupările sale și, cu toate exploziile inevitabile de violență, ea se străduiește fără încetare să facă să dispară resturile anticei barbarii*”. Spiru Haret își susține încrederea sa în beneficiile civilizației moderne – cu tot scepticismul unor critici fervenți ai stărilor din civilizația actuală –, prin referirea la exemplaritatea civilizației din țările scandinave, unde bunăstarea este generală și completă.

Lucrarea haretiană a trezit interesul contemporanilor săi și s-a bucurat de binemeritate elogii, atât în țară, cât și în străinătate.

C. Rădulescu-Motru, avizat cunoscător al sociologiei și psihologiei, salută, cu multă căldură, apariția lucrării: „*Cine ar fi crezut în mijlocul zăbucimurilor politice petrecute între anii 1907–1910, în România să se găsească un gânditor care să fie una și aceeași persoană cu omul politic cel mai amestecat în aceste zăbucimuri politice – un gânditor care să găsească timpul să se recalează și să scrie, fără ură și părtinire, o mecanică socială? (...) Măcanique sociale poate fi recută printre cele mai merituose încercări ce s-au făcut în timpul din urmă în scopul de a constitui o metodă sigură în știința sociologiei. D. Spiru Haret are încrederea că, prin aplicarea matematicii la sociologie, cunoștințele sociologice, dacă nu se vor înmulți, se vor preciza însă și se vor sistematiza mai bine (...) În fapt însă, toți aceia care au voit să aplice matematica la fenomenele sociale s-au izbit de marea complexitate a acestor din urmă fenomene (...) În bibliografia sociologică nu este, din acest punct de vedere, o carte mai clar scrisă ca aceea a d-lui Haret ... cu un cuvânt, o carte bună, care sfârșește excelent*”.

La rândul său, profesorul Traian Lalescu, referindu-se la „*Mecanica socială*”, scria: „*O operă științifică poate avea o valoare imediată, lesne accesibilă chiar marelui public, dar ea are în general o valoare potențială. Ea poate fi uneori asemenea unui steag care arată o direcție, un liman; un popor întreg de cercetători va trebui să-și trăiască viața pe drumul greu care conduce la flamura ce falăie în depărtare*”.

Analizată din acest punct de vedere, lucrarea d-lui Haret prezintă și un interes imediat, în afară de importanța sa potențială. Fără îndoială, că

introducerea *calitativă* a principiilor și invarianțelor mecanici într-o știință de evoluție, va îmbogăți această știință cu noțiuni clarificate, pentru și în jurul cărora se spune încă și până astăzi multă vorbă inutilă în Sociologie; legile Mecanicii vor da Sociologiei o armătură științifică care-i va servi de suport rațional pentru cercetările ulterioare. Dar ceea ce este sigur: e că d-l Haret a implantat în știința Sociologiei, acel standard către care, mai devreme sau mai târziu, legiunile de cercetători își vor îndrepta privirile; am adăuna convingere că d-l Spiru Haret va figura odată printre clasicii Sociologiei științifice, în primele rânduri”.

O examinare atentă a lucrării lui Spiru Haret a fost realizată de Ion Ionescu, profesor la Școala de Poduri și Șosele: „*Preocupat pe de o parte de această mare problemă socială și pe care a căutat să o rezolve în diferitele funcțiuni publice ce a ocupat (...), forțat de altă parte de împrejurări ca să se ocupe și cu alte chestiuni sociale a avut prilejul să prindă unele apropieri, să vadă unele analogii și să încerce altele noi, să-și explice unele nepotriviri și să stabilească unele corespondențe între starea de repaus și de mișcare socială și între statica și dinamica sistemelor materiale...* D-sa s-a gândit la Mecanica socială ca om de stat și a scris-o ca matematician...”.

Sociologul Eugeniu Speranția găsește lucrarea lui Haret ca benefică pentru studiul societății cu ajutorul matematicii: „*Savantul matematician a făcut prin această scriere o încercare foarte îndrăzneată, care prezintă de multe ori faptele într-un mod captivant prin ingeniozitatea formulelor și analogiilor*”.

Matematicianul G. Țițeica apreciază că „*... deși Haret a fost prins în viața politică, plină și istovitoare, el n-a încetat de a se ocupa de știință, el n-a încetat de a fi până la capăt om de știință*”.

Opinii interesante vin și din partea lui Gaston Richard: „*Mecanica socială*” a lui Spiru Haret este „*una dintre operele cele mai viguroase ale sociologiei europene*”, precum și din a lui Ernest Lebon: „*Lucrarea d-lui Haret este rezultatul comparării pe care funcțiile sale ca ministru de stat i-au permis să facă între modul de dezvoltare a chestiunilor sociale, și anumite legi științifice, cu deosebire legea atracției universale. Supunând opera sa savanților, autorul speră că, din reflexiile lor, va rezulta o metodă sigură pentru a trata chestiunile sociale a căror soluție este, în prezent, atât cel mai adesea de inspirația momentului sau de spiritul de partid*”.

Încheiem cu aprecierea formulată de James Laur, în anul 1912, pe marginea lucrării: „*Un matematician și ministru de stat român pune societatea umană în ecuație. Este un efort meritoriu și util*”.

Vă mulțumesc.